

Kokra

VELETRGOVSKO PODJETJE KRANJ TEKSTIL — GALANTERIJA — PLASTIKA

5-odstotni novoletni popust od 12. do 31. decembra v vseh poslovalnicah

KRANJ: Blagovnica, Gorenje, Tekstil, Ura, Lipa, DEKOR-pohištvo
BLED: Bleč, Grad
JESENICE: Vesna, Kokra
SKOFJA LOKA: Metka
GORENJA VAS: Manufaktura
ZIRI: Slon, Zirovka, Novost

in še
razprodaja
v Kranju

GORENJC: razno tekstilno blago — popust do 50 %

BLAGOVNICA: dekliski plašči po 125,00 N-din, moški suknjiči po 150,00 N-din

TEKSTIL: pletenine in volnene odeje — popust do 40 %

Pri nakupu za vsaj 3.000 S-din lahko sodelujete pri

nagradnem žrebanju

KUPCI!

Hranite blagajniške listke, ko kupujete v **BLAGOVNICI Kranj**

Osem bogatih dobitkov

	S-din
krzneni plašč	140.000
moška zapestna ura	35.000
smučl s palicami	30.000
ženska garnitura perila	29.000
dve svileni prešili od-jl	22.000
moška garnitura - klobuk, šal, rokavice	21.000
vol. otroška garnitura in pajac	16.000
moška garnitura — perilo	10.000

Dobitke bo javno izžrebal

dedek Mraz v Blagovnici

30. decembra ob 18. uri zvečer
Izid žrebanja bo objavljen v prvi številki
Glasa po novem letu

Dedek Mraz obiskuje vsako popoldne BLAGOVNICO,

Titov trg 3 od 26 do 30. decembra.
Obdaroval bo otrok. naših kupcev, ki bodo
ob njegovem obisku v trgovini

Dedek Mraz v Prešernovem gledališču

za otroke naših kupcev otroška igra

HURA SONCU IN DEŽJU in OBDARITEV OTROK

dne 25. decembra ob 5. uri popoldne
BREZPLACNE vstopnice
za gledališče do te ob nakupu daril v Blagovnici

Izkoristite popust

Za lično pripravo daril in obdaritev poskrbi
Blagovnica

LETO XVII. — Številka 96

Ustanovitelj: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka in Trzin. — Izdaja: časopisno podjetje »Gorenjski tisk« — Glavni in odgovorni urednik: SLAVKO BEZNIK

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSIVA ZA GORENJSKO

KRANJ — sredo, 21. 12. 1966

Cena 40 pa: ali 40 starih dinarjev
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik.
In sicer ob sredah in sobotah

Slavnostna seja v Loki

V Skofji Loki je bila v nedeljo ob priliki občinskega praznika slavnostna seja skupščine, katere so se udeležili številni gosti.

Pred začetkom so prišle v dvorano delegacije cicibanov, pionirjev in mladincev, ki so zaželele skupščini veliko uspehov pri njenem delu. Predsednik Milan Osovnikar je podal kratek zgoščen pregled dela skupščine ter izročil najzaslužnejšim kolektivom in posameznikom priznanja in plakete za njihovo uspešno delo.

- pc

O zdravstvu v Trziču

Udeleženci javne tribune odločno obsodili enostransko gledanje na pereča vprašanja v zdravstvenem zavarovanju

Splošno znane težave v zdravstvu povzročajo v zadnjem času vedno več razprav ne samo med zdravstvenimi delavci, pač pa tudi v širši javnosti. Pred kratkim so o pomanjkljivostih kot tudi o sistemskih slabostih v

zdravstvenem zavarovanju nasploh razpravljali tudi v trziški občini.

Značilno je, da so zdravstveni delavci dovolj odločno in samokritično ugotavljali, da v zdravstvu ni vse v redu in da zlasti potrošnja sredstev ni vselej najbolj racionalna. Vidijo, kako je večina zdravstvenih zavodov npr. na Gorenjskem novih, včasih tudi predimenzioniranih ali premalo izkoriščenih ter zato zelo dragih. Anuitete in nerealna mreža zdravstvenih zavodov hudo obremenjujejo komunalni sklad zdravstvenega zavarovanja. Tudi znotraj

(Nadalj. na 2. str.)

Jubilej naše armade

Jutri, v četrtek, 22. decembra, bo minilo 25 let od ustanovitve I. proletarske brigade. V Rudnem se je pod Titovim vodstvom rodila naša ljudska armada.

Ob tem pomembnem jubileju se pridružujemo tudi Gorenjci iskrenim čestitkam vsem vojakom in starešinam.

obrazi in pojavi ● obrazi in pojavi ● obrazi in pojavi ● obrazi in pojavi ● obrazi in pojavi

Na sindikalnem sestanku v tovarni je prosil za besedo predsednik občinskega sindikalnega sveta.

»Najprej naj povedo svoje mnenje člani kolektiva,« je bil odgovor predsedujočega, predsednika izvršnega odbora sindikalne podružnice.

Ko ni bilo diskutantov, se je predsednik zopet javil...

»Delovno predsedstvo se je odločilo, da lahko govoriš le pet minut!« je zopet povzel besedo predsednik tovarniškega sindikata.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta je izkoristil odmerjenih pet minut in pozval prisotne, naj bočo odkriti, naj zahtevajo pojasnilo. Več časa mu niso dali na voljo.

To se je zgodilo na sindikalnem sestanku v »Iskri« v Zeleznikih.

Zakaj niso pustili predsedniku občinskega sindikalnega sveta do besede? So se bali, da bo preveč razveljal prisotne delavce? Vpraševal sem se: je tovarniški sindikat na strani delavcev ali vodstva podjetja? Delavci vedo, na kateri strani je, vendar se mi zdi čudno, da to mirno gledajo.

Za mir v Vietnamu

Kranj, 20. decembra — Danes popoldan je bilo v Kranju na Trgu revolucije veliko protestno zborovanje mladine, ki ga je organiziral občinski komitej ZM ob priliki proslavljanja šeste obletnice ustanovitve južnovietnamske narodnoosvobodilne fronte. Na zborovanju, ki se ga je udeležilo več tisoč mladincev kranjskih šol in drugih, je govoril sekretar občinskega komiteja mladine in drugi. Mladinci so s transparenti in v govoru ostro obsodili ZDA in politiko njihove vlade in obljubili vsi podporo južnovietnamskemu ljudstvu, posebno mladini. Podprli so mednarodno Rusellovo sodišče in vse miroljubne ljudi in narode na svetu, ki prav v teh dneh zopet ponovno ostro obsojajo ZDA in predsednika Johnsona v nečloveški vojni v Vietnamu. Zahtevali so, da Združene Amerike spoštujejo ustanovno listino OZN in takoj prenehajo z bombardiranjem ter omogočijo vietnamskemu ljudstvu mirno pot.

A. Zalar

Sveže

sladkovodne ribe

v prodajalni

Žvita

pri nebotičniku

(Nadaljevanje s 1. strani)

O zdravstvu v Tržiču

zdravstvene službe bo treba še naprej iskati načine in ukrepe za boljše organizacijo dela. Vendar zdravstveni delavci ugotavljajo, in tu je vir vse resnejših resoglesij med njimi in službo socialnega zavarovanja, da je način dodeljevanja ali zmanjševanja sredstev povsem proračunski. Takšno financiranje jim praktično jemlje položaj enakovrednega pogodbenega partnerja in hkrati samoupravljalne pravice. Moti jih odnos, ki ga ima služba socialnega zavarovanja, do zdravstvene dejavnosti. Služba socialnega zavarovanja se v imenu predpisov ter za fasado odločitev samouprave zavarovancev pogosto postavlja v stiku z zdravstvenimi delavci kot oblast.

Predstavniki službe socialnega zavarovanja so glede na kritične pripombe zdravstvenih delavcev skušali dokazovati, da je služba socialnega

zavarovanja predvsem izvrševalec zakonitih predpisov, ki jih drugi sprejemajo. Navajali so, da eni organi določajo pravice, drugi pa finančna sredstva. Baje služba socialnega zavarovanja na vse to nima vpliva in je zato zdaj ob nastajajočih primanjkljajih prisiljena posegati tudi po drastičnih finančnih ukrepih, kot npr. odstop od pogodbe in ustaviitev financiranja zdravstvenega zavoda. Kakršenkoli drugi način reševanja zadev zdravstvenega ali socialnega zavarovanja zaskrat po njihovem mnenju ne pride v poštev, kajti takšni so sedanji predpisi. In predpisi so pač predpisi!

Enostransko gledanje na pereča vprašanja v zdravstvenem zavarovanju in pisarniško reševanje le-teh pa je večina udeležencev javne tribune v Tržiču odločno obsodila.

Pohvale in čestitke delavski enoti protiletalske obrambe Železarne Jesenice

Najboljši v armadi

Proslave desetletnice delavske protiletalske enote železarne Jesenice, ki je bila v soboto zvečer, so se udeležili predstavniki ljubljanskega vojnega področja, med njimi generalmajor Dušan Svaredule s skupino oficirjev in drugi gostje.

Na proslavi je tovariš Roman Stana orisal desetletno razvojno pot protiletalske enote železarne, ki je od vseh delavskih protiletalskih enot na področju Hrvatske in Slovenije dosegla letos najbolj-

šo oceno pri streljanju na zračne cilje.

Zlasti velik je bil uspeh pri streljanju na zračne cilje, saj so dobili oceno 4,90 od najvišje ocene 5. Jeseničani so bili na vajah vedno vzor drugim enotam in v desetih letih niso imeli primera nediscipline.

»Kot rezervni oficir sem bil vedno zelo ponosen na uspehe naše protiletalske enote, toda še bolj sem bil ponosen kot glavni direktor.

Naredili bomo moderno že-

lezarno in dobili moderno opremo za njeno obrambo«, je dejal ing. Matevž Hafner.

Komendant ljubljanskega vojnega področja ter Izvršni svet skupščine SRS sta tej enoti izrekla (vsak svojo) pisмено pohvalo in priznanje. Ing. Hafner je prebral imena 27 pripadnikov protiletalske enote, ki jih je pohvalilo vodstvo železarne. Sedem delavcev je dobilo višje vojaške čine.

Kot priznanje k doseženemu uspehu je upravni odbor železarne prispeval 500 tisoč S din za praznovanje desetletnice delavske protiletalske enote in 25-letnice ustanovitve JLA. Šopek rdečih rož, ki so ga vsakemu udeležencu proslave pripeli na prsi, je popestril vzdušje, v katerem je potekala zares lepo pripravljena proslava, katere se bomo še dolgo spominjali. **Jože Vidic**

Znižanje dohodkov in izdatkov

SKOFJA LOKA, torek 20. decembra. Jutri ob 16. uri bo imela sejo skupščina občine Skofja Loka. Na dnevnem redu je 18 točk. Prav gotovo bosta najzanimivejši točki, ko bodo sklepali o znižanju proračunskih dohodkov in izdatkov za leto 1966 ter pripravljali o okvirnem programu dela skupščine in njenih svetov v letu 1967. -pc

Konferenca Zveze mladine v Kranju

Mladina je zainteresirana

Pomembno pa je tudi vodstvo

V nedeljo, 18. decembra, je bila v Kranju 12. letna konferenca občinskega komiteja Zveze mladine. Geslo letošnje mladinske konference v Kranju je bila mladina v samoupravnih odnosih. Udeležili so se je mladinci in predstavniki družbenopolitičnih organizacij v občini.

Mladi so na konferenci razpravljali o vrsti vprašanj. Poudarili so, da bi občinski komite moral med letom posvetiti več pozornosti aktivom ZM na terenu in se bolj zavzeti za delo specializiranih mladinskih organizacij. Ugotovili so, da med letom precej aktivov zveze mladine v občini sploh ni imelo letnih konferenc. Kljub temu, da je bil občinski komite številčno precej močan pa so člani komiteja nekatere aktivne obiskovali zelo poredko ali pa sploh ne.

Na konferenci so ugotovili, da je v samoupravnih organih premalo mladih ljudi

vednar pa ponekod še ti ne upravičujejo zaupanja. Ne gre za to, da bo v samoupravnih organih čimveč mladih, ampak naj bodo v njih sposobni ljudje. Zato si mora organizacija zveze mladine prav tu največ prizadevati. Mlade je treba vzgajati in usposobiti za delo ne pa se boriti samo

za čimvečje število predstavnikov.

Na konferenci so razpravljali še o mnogih drugih vprašanjih, ki zadevajo mlade ljudi. Novo vodstvo občinskega komiteja čaka veliko dela v prihodnjem letu in reševanje mnogih vprašanj bo moralo biti boljše kot do sedaj.

A. Zalar

Občni zbor RK Zlato polje

V domu invalidov in borcev NOB v Kranju je bil v soboto, 17. decembra, zvečer redni letni občni zbor krajevne organizacije RK Zlato polje.

Organizacija je izredno delavna. Tako je samo letos pridobila 131 novih članov in jih sedaj šteje že 1044. Lepe uspehe so dosegli prav na vseh področjih RK, všteto s podmladkom RK na osnovni šoli France Prešeren. V razpravi pa so poudarili, da bi lahko dosegli še večje uspehe, če bi se v delo organizacije aktivneje vključili tudi zdravstveno prosvetni delavci. Na Zlatem polju namreč delujejo vse zdravstvene institucije kranjske ob-

čine, vendar njihovega dela na terenu ni čutiti. To dokazuje tudi udeležba na občnem zboru, saj ni bilo na zbor niti enega zdravstvenega delavca.

R. C.

Novoletne prireditve

Na novo leto pripravljajo na Jesenicah več prireditev. V gledališču Tone Cufar pripravljajo za otroke igrice Peter Klepec, v kino dvoranah pa bodo vrteli več filmov za mladino. Pod Mežaklo bodo nastopali drsalci. Otroke nameravajo obdariti, DPM pa pripravlja čajanke. Tudi mesto bo primerno okrašeno.

Zavrnen predlog o industrijskem rezervatu Breg pri Žirovnici

Turizem proti industriji

Republiški sekretariat za urbanizem je predložil radovljiški občinski skupščini na vpogled osnutek odredbe o zavarovanju industrijskih zemljišč, ki leže delno v radovljiški in delno v jeseniški občini. Gre za kompleks s površino približno 230 ha med vasjo Breg pri Žirovnici in železniško progo Jesenice-Ljubljana in se širi proti Lescam ter Savi. Po predlogu republiškega sekretariata za urbanizem bi to zemljišče rezervirali za lociranje morebitne nove velike industrije ali pa za zgraditev več manjših, morda komplementarnih industrij.

Utemeljitev temelji na trditvi, da je ta kompleks eden izmed tistih redkih kompleksov v Sloveniji, ki izpolnjujejo najugodnejše pogoje za lokacijo omenjenih industrij. To zemljišče je namreč oddaljeno le en kilometer od elektrarne Moste, dalje je možna izvedba priključka industrijskega tira s postajo Žirovnica in Lesce, cestna povezava med Ljubljano in Kranjsko goro je zraven, možna pa je tudi preskrba s pitno vodo iz lokalnega vodovoda in odvajanje odpadnih voda v Savo. Razen tega se je toč možno tudi preskrbovati s tehnološko vo-

do iz Save ali pa iz zajetjama Završnici. Zemljišče je praktično ravno, na njem pa so njive, travniki in pašniki.

O tem sta najprej razpravljala svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve in svet za gospodarstvo radovljiške občinske skupščine, v začetku decembra pa še skupščina. Vsi so predlog zavrnili, češ da bi z industrializacijo tega področja škodovali turizmu v radovljiški občini, uničili bi predel, ki je za nadaljnji razvoj turizma v Radovljici in na Bledu zelo pomemben, prak-

PRIZNANJE — Predsednik skupščine občine Skofja Loka izroča priznanje Branku dr. Berčiču za njegovo delo na kulturnem področju. Foto: F. Perdan

Manj dajatev za obrtnike?

(ki imajo vajece)

Pri stopetih obrtnikih čiste obrti v jeseniški občini je v uku samo 26 vajencev. Zato so na tem področju velike možnosti za poklicno usmer-

janje mladine po končani osemletki. Obrtniki se branijo vajencev, ker imajo zanje prevelike dajatve, so pa zaradi šolanja tudi dalj časa

odsotni z dela. V nekaterih poklicih sploh nimajo vajencev kot npr. pri urarjih, kovačih, pekah, medtem ko je pri zasebnih zidarjih in pri lesnem strugarstvu samo po en vajenec. Ni težko predvideti, da bo na področju obrtnišтва nastala vrzel, ki bo imela težje posledice za storitveno obrt in usluge občanom.

Zato so na občini izdelali predlog, po katerem naj bi imeli obrtniki storitvene obrti za vsakega vajenca v prvem in drugem učnem letu določene olajšave. Tako naj bi plačevali za enega vajenca 10, za dva 20 in tri 30 odstotkov manj prispevka, ki ga mojster plačuje od svojega dohodka in ki pripada občini. Ta olajšava naj bi stimulirala zasebne obrtnike, da bi vzeli v uk vajence, ki se jih danes branijo. O predlogu bo razpravljala skupščina na eni naslednjih sej.

J. V.

Nova pekarna na Trati

Otvoritve so se udeležili vsi odborniki skupščine Škofja Loka — V občini zagotovljena preskrba s kruhom za nadaljnjih 30 let

Po slavnostni seji skupščine ob občinskem prazniku so se vsi prisotni odpeljali na Trato, kjer je kolektiv Pekarne in slaščičarne iz Škofje Loke praznoval pomemben delovni uspeh — otvoritev nove pekarnice in slaščičarne.

Po simbolični otvoritvi predsednika Milana Osovnikarja so si gostje ogledali nove prostore. Objekt je stal 254 milijonov starih dinarjev. Kolektiv je dobil 196 milijonov posojila in vložil 57 milijonov lastnega denarja.

Nova pekarna bo spekla 5000 kg kruha dnevno, kapacitete pa ji omogočajo tudi peko 7000 kg kruha dnevno, tako da računajo, da je pre-

skrba s kruhom v občini za naslednjih 30 let zagotovljena. V pekarni bodo pekli za vso občino in bodo ukiniteli pekarnice v Poljanski in Selški dolini.

Računajo, da bodo sedaj lahko pričeli peči tudi »suho« pecivo, tako da bodo kot prodajalci lahko nastopili tudi izven meja občine.

P. C.

tično še nepozidan, industrija pa bi pokvarila ne samo zunanji izgled, ampak tudi zasmradila okolico s sajami, dimom, ropotom, onesnažila vodo itd. Ko so odborniki na seji o tem razpravljali, so bili vsi mnenja, da to ne smejo dopustiti, kajti turizmu bi s tem napravili medvedjo uslugo, turizem v radovljiski občini pa je — tako so poudarjali — šele na pohodu. Sklenili so tudi, da je treba vplivati na jeseniško občino, da ne bo dopustila industrializacije tega področja, katerega večji del leži prav v njihovi občini.

Proti predlogu republiškega sekretariata za urbanizem je nastopila tudi radovljiska kmetijska zadruga Jelovica, ki ima na tem kompleksu približno 150 ha zemljišč. Ko je zadruga v bližnji preteklosti na tem zemljišču hotela graditi manjši objekt za kovaško farmo in je za to že imela zagotovljene kredite, je prav republiški sekretariat za urbanizem utemeljeval neprimernost gradnje s trditvijo, da bi ta objekt kvaril lep naravni ambient. Zadruga je takrat soglašala s takšnim načinom ohranitve pokrajine v okolici centra turizma na Gorenjskem, nerazumljivo pa se ji zdi, da sekretariat za urbanizem zdaj nastopa s prav nasprotnimi stališči. Citirajmo nekaj stavkov iz dopisa, ki ga je poslala

zadruga občinski skupščini: »Težka industrija, kakršno namerava zgraditi na celotnem območju jeseniška železarna, bi kvarno vplivala ne samo na žirovniško območje, pač pa tudi na Bled in Radovljico (navajamo argumente urbanistične inšpekcije kot pripombe h gradnji kokošje farme). S tem bo kvarjen izgled narave. Veliki objekti niso v skladu z okoljem, dim in odpadne vode bodo okužile naravo, ropot je v nasprotju z zahtevo turizma, ki zahteva bivanje v miru, surovinskih osnov kakor tudi elektrike in pitne vode za industrijo ni na razpolago.«

Zadruga navaja tudi, da na teh zemljiščih prideluje krmno za živinorejska obrata Poljče in Bled; če bi jih izgubili, bi bila ogrožena surovinska baza. V prihodnje je južni del tega zemljišča (ki mu že zdaj pravijo (-Golf-) predviden tudi za igranje golfa za inozemske turiste. Zadruga bo to zemljišče sicer še naprej obdelovala, vendar seveda po posebnih merilih.

Stališča zadruga so bila na seji občinske skupščine v celoti osvojena, republiškem sekretariatu za urbanizem pa je občinska skupščina Radovljica poslala utemeljen ugovor proti temu industrijskemu rezervatu.

A. Triler

Rolbin »mali strojni program«

Metalka iz Ljubljane je organizirala v Kranjski gori demonstracijo malih strojev za čiščenje snega podjetja Rolba iz Züricha

V ponedeljek in torek je bil v Kranjski gori ob hotelu Erika prvi semenj. Podjetje Metalka iz Ljubljane je povabilo predstavnike komunalnih, cestnih, turističnih podjetij, občinskih skupščin, turističnih zvez in železnice na demonstracijo malih strojev za čiščenje snega, ki jih izdeluje Rolba iz Züricha.

V ponedeljek so si demonstracijo ogledali predstavniki podjetij iz Slovenije, v torek pa iz ostalih republik. Namen demonstracije je bil predvsem prikazati stroje, s katerimi je mogoče čistiti manjše prostore, kot npr. pakirne prostore, mostove, okolico hotelov in podobno.

Morda je še največjo pozornost vzbujal SNOW-BOY 2005 z močjo 160 ton snega na uro. V dveh izvedbah, s kabino in brez, in s številnimi priključki se je na zaledenem snegu pokazal kot vsestransko uporaben.

V naših turističnih središčih je prav pred letošnjo

zimo mnogo skrbi zaradi čiščenja posameznih parkirišč. SNOW-BABY R-60 je za to najprimernejši. Z zmogljivostjo 60 ton na uro za takšne potrebe zadošča, stane pa okoli 1.800.000 starih dinarjev.

Zanimanje med obiskovalci sta zbudila tudi dva stroja izven kategorizacije »zimskih«. CYCLONE je stroj za pobiranje smeti. Zgrajen je na principu sesalca za prah in je praktičen v prvi vrsti za čiščenje travnatih površin v mestu. Morda je še praktičnejši ZINDEL-CITY, stroj za markiranje cest, športnih igrišč itd. Cena 3 milijone dinarjev je prav gotovo hitro povrnjena, če bi ga uporabljali v večjem območju.

Ime Rolba je postalo pri nas že sinonim za stroje za čiščenje snega. Po zagotovitvi predstavnika Metalka so to najkvalitetnejši stroji na svetovnem tržišču (vgrajeni VW motorji) in se je podjetje zaradi tega odločilo za njihov plasm v Jugoslavijo. Nekateri predstavniki podjetij so kljub temu izrazili željo, da bi videli tudi ostale stroje in zato bo Metalka verjetno že v januarju organizirala ogled letih v Švici.

Ceprav je bila demonstracija namenjena v prvi vrsti strojem za čiščenje snega, pa lahko zapišemo, da smo na njej pogrešali stroje za teptanje snega.

P. C.

Turistični promet v jeseniški občini Število gostov raste, toda manj je prenočitev

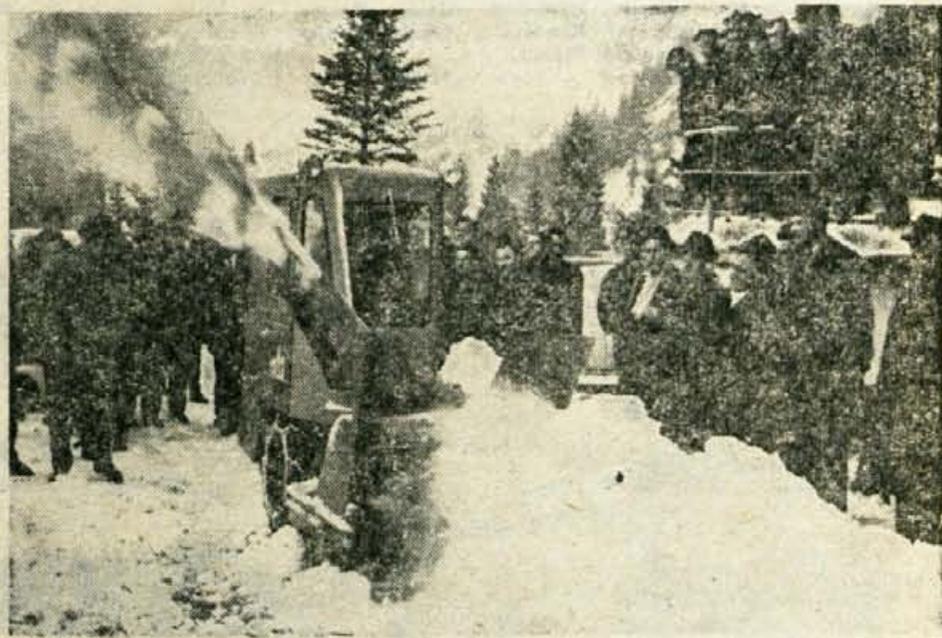
V devetih mesecih letošnjega leta se je število gostov v gostinskih organizacijah, planinskih domovih, počitniških domovih, zdraviliščih in zasebnih turističnih sobah povečalo za 4300. Tujski turistični promet se je po številu gostov povečal za 34 odstotkov (letos 25.017 gostov, lani 18.644), domači turistični promet se je zmanjšal, saj je bilo lani 40.426, letos pa le 38.349 gostov.

Kljub povečanju tujih go-

stov pa se je zmanjšalo število prenočitev in to od 268.200 lani na 219.800 letos.

Turistični promet je narasel v gostinskih organizacijah (hoteli, moteli, gostišča) za 19 odstotkov in v planinskih domovih za 14 odstotkov; upadel pa je v počitniških domovih za 19 odstotkov, v zdraviliščih za 18 odstotkov in v zasebnih sobah za 0,4 odstotka, vse v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta.

Vidle

SNOW-BOY 2005 je na težkem terenu dokazal svojo vsestransko uporabnost. Med drugim je v kratkem času odmetal tudi velik zleden kup snega ob hotelu. Foto: F. Perdan

Zanimiva razstava v mestni hiši

Stari Kranj

Od 18. decembra do 15. januarja si v galeriji Mestne hiše v Kranju lahko ogledate zgodovinsko razstavo Stari Kranj. Za razstavo, ki ima namen prikazati zgodovino Kranja od najstarejših obdobjev pa do začetkov 20. stoletja, so bile zbrane številne fotografije, arhivalije in predmeti pri kranjskih zasebnikih, v Arhivu Slovenije, Slovenskem šolskem muzeju, Nadškofijskem arhivu in Narodnem muzeju v Ljubljani. Izdelani so bili tudi zemljevidi in grafikoni.

Arheološke najdbe in razna pisana poročila nam dokazujejo, da je bil Kranj naseljen že v starejši železni dobi (halštatu). Kelti in za njimi Rimljani so kraj, ki je stal na mestu današnjega Kranja, imenovali Carnium. Verjetno je to naselje postalo pomembnejše šele ob koncu rimskega obdobja. V času preseljevanja narodov je kranjska terasa nad sotočjem Save in Kokre odigrala pomembno vlogo. Na Lajhu je bilo izkopanih več sto langobardskih in vzhodnogotskih grobov.

Po naselitvi Slovencev ob koncu 6. stoletja je nastala na območju današnjega Kranja verjetno večja naselbina, ki jo dokumentira veliko grobišče okrog farne cerkve.

Kranj, tedaj imenovan Chreina, je bil v 11. stoletju sedež mejnega grofa. V začetku 13. stoletja je nastala tudi meščanska naselbina, ki so ji grofje Anževski podelili mestne pravice. Domnevamo, da je bilo mesto obzidano še pred 16. stoletjem. Z razvojem trgovine in obrti je prevzel meščanski staj v mestu vodilno vlogo. Kot ostala mesta je tudi Kranj težil za tem, da bi v gospodarskem pogledu utrdil svoj monopol v trgovini in obrti na čim širšem območju. V tranzitni trgovini Kranj v večji meri ni sodeloval in je skozi stoletja obdržal močan agrarni značaj. Z večjim razvojem rudarstva in fužinarstva na Gorenjskem in Koroškem se je močno poživilo tudi gospodarsko življenje Kranja. Boj proti kmečki trgovini in

obrti pa se je nadaljeval tudi v poznem srednjem veku.

Francozi, ki so med leti 1800 in 1813 imeli zasedeno naše ozemlje, so s svojimi upravnimi, sodnimi, gospodarskimi in šolskimi reformami posegli tudi v zgodovino Kranja in njegove okolice.

V 19. stoletju, ko so se v Srednji Evropi že okoriščali s pridobitvami industrijske revolucije, pa je stopal pri nas v ospredje vedno bolj poljedelski značaj dežele. V Kranju je obrt nazadovala, pomembnejši pa so postali tedenski in letni sejmi za žito in živino. Z zgraditvijo gorenjske železnice so tudi Kranj in njegovo okolico začeli preplavljati industrijski izdelki. Številno obrtnikov v mestu se je zmanjšalo, pa tudi na podeželju je začela obrt izumirati. Nastale so manjše manufakture, večji uspeh pa je dosegla kranjska buržoazija le v usnjarsstvu in mlinarstvu.

V 2. polovici 19. stoletja se je v Kranju razgibalo tudi društveno življenje. Ustanovljena je bila Narodna čitalnica, Gorenjski Sokol in druga društva. Za to razdobje so značilna tudi strankarska trenja. V 90. letih 19. stoletja je bila obnovljena tudi kranjska gimnazija. Kapitalistični razvoj v pravem pomenu pa je zajel Kranj šele ob koncu prve svetovne vojne.

Arheološki del razstave je pripravil kustos za arheologijo Andrej Valič, zgodovinski del razstave pa kustos za zgodovino Mažda Zontar. Razstavo je aranziral Marjan Sajovic.

Mažda Zontar

Kranj, Merianov bakrorez iz leta 1659

Trgovsko podjetje »Murka« Lesce

vas pozdravlja in pričakuje na

novoletnem sejmu

v Kranju.

V naših paviljonih nudimo bogato izbiro čokolade GORENJKA, bonbonov in keksov SUMI raznega pohištva in JUMBO posteljnih vložkov.

Zlasti pa opozarjamo na izredno priliko nakupa:

preprog in tekačev z 10% novoletnim popustom, konfekcije OBLACILA z 10% novoletnim popustom, frotirk z 10% novoletnim popustom, pletenin ALMIRA z 20-40% novoletnim popustom.

Ostalo tekstilno blago prodajamo po znižanih cenah!

Obiščite paviljone trgovskega podjetja MURKA Lesce!

Prva premiera dramske sekcije DPD Svoboda Tržič

John Golton: Deževje

Dramska sekcija DPD Svoboda Tržič se je v sezoni 1966/67 prvič predstavila domačemu občinstvu v petek zvečer z dramo »Deževje«. Avtor drame John Golton je v svojem dramatičnem tekstu po prozni predlogi soočil dvoje povsem različnih duhovnih svetov, ki si v svojem konceptu nasprotujeta tako v biološkem kot v moralnem smislu. Prvega predstavlja osebnost mlade Američanke Sedie Thompson, drugi pa se kaže v podobi čemernega pastora Davidsona. Spopad med svetovoma odraža osebna drama pastora in Sedie, ki je niansirana v kronološkem zaporedju okvirnega dogajanja.

Režiser »Deževja« Dolfe Anderle skuša s svojim vzornim delom vzbuditi zanimanje mladim do igralskega umejstvanja, kar pa se mu večkrat ne posreči. Uspelo pa mu je osnovati stalno igralsko ekipo, ki jo sestavljajo predvsem starejši in izkušeni amaterji. Tako tudi ob uprizoritvi »Deževja« zasledimo stare znance s tržiških odrskih desk, ki jih je domače občinstvo spet lepo sprejelo in nagradilo s prisrčnim aplavzom.

V glavni vlogi je nastopila stara znanka Marina Bobič, ki je z likom Sedie dodala k svojim uspešnim kreacijam še eno. Njena igra izstopa od ostalih, kar dokazuje njen talent, vendar se zdi, da od časa do časa postaja sama sebi svoj režiser, kar pa ni njena krivda, vendar to vzbudi občutek prioritete do ostalih soigralcev. Lik Sedie je izoblikovala z veliko mero

prepričljivosti, kar se kaže predvsem v figurativni gestikulaciji, ki dokaj verno podaja podobo njenega zlitja z dialogi. Njen lik, izpostavljen nešteti duševnim krizam, je obogatila s svojo sposobnostjo od popolne kameleonske prilagodljivosti do situacijske nianse.

Pastorja Davidsona je igral simpatični Saša Perko, ki pa

se v vlogi »božjega služabnika« ni mogel zadostno znajti. Čutili je njegovo prizadevanje do avtentičnosti svojega lika, kaže pa, da mu vloga ni ustrezala, kar pa je velika škoda za vse, najbolj pa zanj — izkušenega in nardarjenega amaterja, ki je ustvaril že toliko uspešnih kreacij.

Ostali niso prešli meje poprečnosti, le Dolfe Anderle, ki je poleg režije prevzel vlogo trgovca, je prisrčno zavaljal občinstvo s svojo originalno igro v liku trgovca Horna. Tudi stranska vloga Toneta Mokorela (poročnik Bates) je gledalcem obudila dobršno mero spontanega smeha.

Jože Perko

Uspel roditeljski sestanek

Prosvetni delavci tržiških učno-vzgojnih zavodov si v letošnjem šolskem letu zelo prizadevajo, da bi iz kopice problemov, ki se porajajo v vzgojnem delu v šoli in doma, izluščili tiste, o katerih se je nujno treba pomeniti s starši. Zato nameravajo imeti — razen roditeljskih rednih sestankov in govornih ur — tudi skupne roditeljske sestanke.

Prvi tak sestanek so že imeli v nedeljo, 11. decembra, v Križah. Ze sama udeležba, 250 staršev, potrjuje, da so taka sodelovanja med učitelji in starši koristna in potrebna.

Najprej so prosvetni delavci šole seznanili starše z rezultati ankete med učenci, iz katere je razvidno, da prihaja v dopoldansko izmenno več kot polovico učencev brez zajtrka, ker so matere zaposlene. Od 357 učencev je le še 30 kmečkih otrok. K popoldanskemu pouku jih zelo veliko prihaja brez kosila, ker se matere vrnejo z dela šele po 14. uri. Zato so se starši odločili, da učenci letos za dedka Mraza ne bodo dobili običajnih zavitkov, pač pa bo za ta denar šola kupila kotel za kuhanje enolončnice oz. kosila za tiste učence, ki nimajo redne pre-

hrane doma. Povečali bodo tudi prispevek za malico, ki bo tako v bodoče lahko obilnejša.

S 26. decembrom bodo začeli tudi s šola za starše. Predavanja bodo imeli po razrednih skupinah.

V razpravi so učitelji seznanili starše še z učnimi uspehi njihovih otrok. Ti so pri nekaterih učencih, zaradi premajhnega nadzora, slabši. Zanje je šola že organizirala dnevno varstvo od 15. do 17. ure pod nadzorstvom predmetnih učiteljev, ki pomagajo dijakom pri učenju. Skupne roditeljske sestanke nameravajo kmalu sklicati še na ostalih osnovnih šolah v tržiški občini. Ogrin

O baročnem kiparstvu

Klub kulturnih delavcev priredi v petek, 23. decembra ob 19.30 uri v mali renesančni dvorani Gorenjskega muzeja v Kranju, Titov trg 4/I. predavanje dr. Sergeja Vrišerja, ravnatelja Pokrajinskega muzeja v Mariboru, Baročno kiparstvo na Slovenskem. Predavanje bo ilustrirano z barvnimi diapozitivi.

Te dni po svetu

Včeraj se je v New Yorku končalo 21. zasedanje generalne skupščine OZN. Kot kaže bo sporazum o miroljubnem izkoriščanju vesolja eden izmed najpomembnejših sklepov letošnjega zasedanja. Skupščina je zasedala polne tri mesece.

Predsednik de Gaulle je predlagal naj bi se svetovna organizacija preselila iz New Yorka v Pariz. Kaže, da se je o tem načelno strinjati tudi sovjetski premir Kosigin. Vendar pa do preselitve zaenkrat najbrž še ne bo prišlo, posebno, ker bodo ZDA krile tretjino stroškov svetovne organizacije.

Po informacijah Londonkega lista Observer je LR Kitajska v začetku letošnjega leta prodala ZDA za okrog milijon dolarjev jekla. Jeklo je bilo namenjeno ameriškim vojaškim oporiščem v Južnem Vietnamu. Menda je do sedaj edino Peking izpolnil zahteve glede posebnosti, količin in datumov dobave, ki so jih postavili ameriški kupci.

Indonezijski zunanji minister Adam Malik je v ponedeljek zahteval od predsednika kongresa Nasutiona, da začne preiskavo o tem, kako je bil Sukarno povezan z lankoletnim ponesrečenim državnim udarom.

V teh dneh, ko poteka šest let odkar je bila ustanovljena vietnamska narodno osvobodilna fronta, so povsod po svetu protestna zborovanja. V akcijo vsestranske pomoči vietnamskemu ljudstvu se je v teh dneh vključila tudi Jugoslavija.

Šoferji o prometu

V nedeljo, 18. decembra, je bil v Kranju šestnajsta redna letna skupščina Združenja šoferjev in avtomobilistov Jugoslavije podružnice Kranj. Udeležilo se je 90 članov in predstavnikov republiškega odbora združenja, občinskega odbora SZDL, ljudske milice, Avtomoto društva in drugi. Škoda je le, da se precej povabljenih, ki bi se prav tako morali zanimati za cestni promet, skupščine ni udeležilo.

Na skupščini so razpravljali o delu in preobremenjenosti šoferjev, gostoti in nevarnostih v prometu, o preobremenjenosti nekaterih cest in vedno hujšem naraščanju prometa, o prometni vzgoji in upoštevanju prometnih predpisov, položaju naših cest pozimi in drugem. Po sprejetih sklepih pa so si ogledali še več filmov o prometu in vzgoji.

Ljudje in dogodki

Ameriški bombniki svoje zračne napade v zadnjem času načrtno usmerjajo tudi na hanoiske mestne četrti, kjer ni nobenih vojaških ciljev. Rušilne bombe vedno bolj pogosto padajo na glave prebivalcev mesta Hanoja, na njihove hiše, šole, bolnišnice, urade in trgovine.

ne more vplivati na nasprotnike, da bi sklenili premirje. Zdaj poskušajo Američani s tepih bomb dokazati Vietnamcem svojo moč, ki je ne morejo izraziti v neposrednem stiku s sovražnikom na bojnem polju. Z zadnjimi napadi iz zraka naj bi svojim na-

Rušenje mest

ne. S temi dejanji pa je vietnamska vojna postala še bolj surova, sovraštvo se veča, boj se nadaljuje na življenje in smrt. Svetovna javnost je zaradi krvavih ameriških dejanj ogorčena, protesti in obsodbe ameriške strategije v Vietnamu so splošni, vendar vse to

sprotnikom dali lekcije svoje premoči. Učinki takšnega nazornega pouka pa so popolnoma drugačni kot jih pričakujejo v Saigonu in Washingtonu. Vsak napad, posebno pa napadi, ki jih gojijo ameriški letalci, povzročajo rane, nadomestilo za rane in smrti pa je ma-

ševanje in povračilo. Po tej poti seveda ne moremo priti do miru v Vietnamu, dokler eden izmed nasprotnikov ne bo na kolenih. Ko pa bo eden na kolenih, se bodo pridružili zavezniki, ki ne morejo dopustiti, da bi izkrmavel. Takšna je sedaj vietnamska vojna.

Ameriški vojni poročevalci iz Vietnama vedno bolj pogosto opisujejo vojne grozote. Tudi v severnem delu zbirajo dokaze o rušenju mest in trpijenju ljudi. Iz vsega tega pa ne znaajo napraviti pamečnega sklepa. V teh dneh se nemara ponuja še zadnja priložnost, ki so jih nekaj v preteklosti že lahko miselno zavrgli. Navada je že iz prejšnjih let, da ob božičnih praznikih ustavijo ogenj. Če bi se tega pravila držali in ga podaljšali bi lahko prišlo v Vietnamu do daljšega

premirja. Premirje bi ustvarilo pogoje za pogajanja.

Vojna v Vietnamu ni več lokalna vojna, kot so nekateri generali dokazovali. Statistika to dokazuje. Samo v enajstih mesecih letos je padlo 4.639 ameriških vojakov, 37.024 jih je bilo ranjenih, 148 pa pogrešanih. Izgube Južnokorejcev in Avstralcev pa znašajo 569 mrtvih, 1.382 ranjenih in 15 pogrešanih. Največ krvnega davka pa so plačali južnovietnamski vojniki. Padlo jih je 11.237 pogrešanih pa je 2.896 vojakov. Američke cecilne trdijo, da je na drugi strani padlo 53.441 vojakov Vietcong, 8.816 pa so jih ujeli. Skupne ameriške izgube v Vietnamu od 1. januarja 1961 pa znašajo 6.236 mrtvih in 370 pogrešanih. To je bilanca nesmiselne vojne.

Občni zbor HD Jesenice

Bogastvo cvetja in dobre volje

Zaradi nesporazuma so spomladi nasproti železniške postaje na Jesenicah zasadili 5000 rastlin, od katerih jih morajo te dni na hitrico izkopati okrog 3000 — Na tem prostoru je SGP Sava odprlo novo gradbišče. Veliko truda in dobre volje je bilo za man — Ali bo kdo odgovarjal za nastalo škodo?

Dvorana delavskega doma pri Jelenu je bila v petek vsa v rožah in zelenju. Tujec bi lahko pomislil, da bo tu gotovo kak velik in svečan banket. Pa ni bilo tako. Hortikulturno društvo Jesenice, najštevilnejše tovrstno društvo v Sloveniji, je imelo svoj tretji občni zbor. Predsednik društva ing. Janez Pšenica je v letnem poročilu podal nekaj zelo zanimivih podatkov.

Občinska skupščina je letos namenila za ureditev in vzdrževanje zelenic 5 milijonov starih dinarjev. Od banke do novega podvoza so posadili okrog 5000 rastlin, nekaj pa na grobovih padlih borov na Koroški Bell in na Jesenicah. Zal je bilo veliko truda in naporov ter dobre volje zamaž. Nasproti železniške postaje, kjer so spomladi sadili rastline, je te dni SGP Sava odprlo novo gradbišče, ne da bi poprej obvestili društvo. Zato morajo v teh mrzlih decembrskih dneh, ko je zemlja zmrazjena, na hitrico izkopavati in shranjevati rastline. Teh pa ni malo. Gre za okrog 3000 rastlin, ki so bile šole spomladi zasajene.

Glavna manifestacija dela društva pa je bila razstava v prostorih osemletke. Pri organiziranju razstave je aktivno sodelovalo okrog 100 članov društva, ogledalo pa si je okrog 25.000 ljudi, med njimi tudi iz sosednjih držav. Nabrali so za 200 tisoč starih din prostovoljnih prispevkov

in prodali za več milijonov dinarjev lončnic in semen.

Glavna naloga novega odbora je, da pridobi v članstvo čimveč mladine. Zeleni

bi imeli tudi svoje prostore.

Naslednje leto bodo v okviru društva ustanovili gobarsko in akvaristično sekcijo.

Jože Vidic

»Avtoznakomanija«

Ne vračaj se, sinko, na kriva pota

V osnovno šolo Žirovnica je nepričakovano prišel zdravnik in ugotovil: otroci so zboleli za boleznijo, ki se imenuje »avtoznakomanija«. Bolezen se je kot epidemija bliskovito širila in preden so ji stopili na prste, je že bilo okuženih devet šoloobveznih otrok. Toda zdravnik ni bil v belem plašču, temveč v modri uniformi. Bil je to miličnik, ki je zasledoval nepridiprave, ki so snemali avtomobilom avtomobilске značke.

Po zgledu zbiralcev različnih značk, ki svojo zbirko nosijo za klobuki, so tudi žirovniški otroci začeli s to akcijo. Ko se je kolešček začel odvijati in je upravitelj šole poklical v svojo pisarno devet učencev (vsakega posebej), so le-ti prinesli s seboj značke, ki so jih sneli s 33 avtomobilov. Tu so bile značke »Fiatas«, »Skodes«, »Taunusa«, »Mercedesa« itn. Pri tem niso imeli obzira do lastnikov avtomobilov, saj so poskušali ukrasti značko celo na avtomobilu svojega učitelja.

Ko so lastniki avtomobilov zvedeli, da je skupina mladoletnih storilcev odkrita, so se oddahnili, saj njihovi avto-

mobili niso bili varni niti doma, a kaj šele na cesti. V šoli so ukrepali po šolskih predpisih.

Kaj pa doma starši?

Od devetih, štirje dečki niso upali domov! Drugi dan so njihove mamice prijokale v šolo in iskale sinove. Toda otroci niso hoteli domov. Hodili so spat v kozolec blizu šole, pouk pa so neredno obiskovali. To je trajalo tri dni in noči. In kako so se hranili? Skupno so imeli 10.000 Sdin in s tem denarjem so hrano kupovali po trgovinah. To mučno situacijo za otroke, starše in šolski kolektiv je prekinil dober vzgojitelj.

Kakor so nekoč Rusi posredovali v sporu med Indijo in Pakistanom, tako je tudi v sporu med starši in otroci nastopil kot posrednik učitelj telovadbe, Njemu je uspelo obe strani pomiriti. Starši so obljubili, da otroci ne bodo fizično kaznovani, otroci pa so obljubili, da ne bodo več kaj takega storili. Zato sem tudi temu sestavku dal naslov, ki je želja prizadetih očetov in mater: »Ne vračaj se, sinko, na kriva pota!«

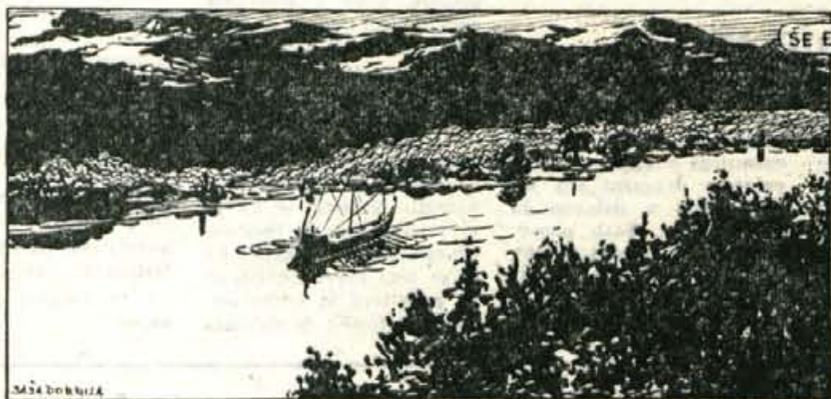
Jože Vidic

Ne uničujte naših zelenic

Stanovalci bloka h. št. 41 v Zupančičevi ulici v Kranju obveščamo javnost, da naše zelenice niso parkirni prostor. To se namreč dogaja pri pogrebnih na križišču na pokopališče, ko večina brezobzirnih avtomobilistov navalja na zelenice in njihove nasade ter jih uničuje, namesto da bi parkirali ob cesti v vrstnem redu ali pa pustili svoja vozila na parkirnem prostoru pri mostu, ki je dosti velik in največkrat prazen. Če lahko večina pogrebcev prepešači več sto metrov, bi lahko tudi avtomobilisti šli peš 100 do 200 metrov.

Pred letom dni smo naredili vlogo na stanovanjsko skupnost s prošnjo, da nam pomaga rešiti ta problem. Predlagali smo, da se postavi tabla »parkiranje prepovedano«. Pojasnili so nam, da oni niso pristojni za to in naj se obrnemo na Komunalni servis. Toda tudi tam nismo nič opravili. Ker še do danes ni rešeno, kdo je pristojen, da dovoli postavitev table »parkiranje prepovedano«, presimmo avtomobiliste za razumevanje. Ni nam vseeno, da se nam pred nosom uničuje tisto, kar nas stane precej denarja in truda. Razen tega prosimo Komunalni servis, da opozori njihove šoferje, da pri odvzemu smeti dvakrat tedensko v sredo in soboto ne vozijo z avtomobilom prek naših zelenic. Med blokom št. 37 in 41 je namreč za cel kolovoz. Ali se je res tako težko držati reda, saj so okrog blokov lepo asfaltirane steze. Ko smo pred letom dni že enkrat naredili pritožbo, je nekaj časa zaleglo, zdaj pa je spet stara pesem.

Prizadeti stanovalci bloka h. št. 41 v Zupančičevi ulici

PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA

Pred praznikom JLA Iz življenja naše garnizije

Četrto stoletja obstoja Jugoslovanske ljudske armade je za našo mlado državo lep jubilej. Vedno pripravljena braniti domovino in, če je sila, povsod priskočiti na pomoč; to je naša armada.

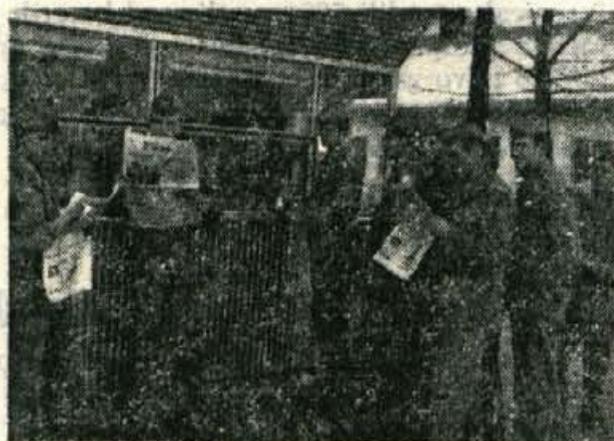
V teh dneh so v vseh garnizijah po Jugoslaviji razne športne, zabavne in druge prireditve v počastitev 22. decembra — 25. obletnice usta-

novitve naše ljudske armade. Pionirji, mladinci in drugi obiskujejo vojake in se z njimi pogovarjajo o njihovem življenju. Za mlade je najbolj zanimivo orožje in vojna tehnika. Vendar pa biti vojak, ne pomeni samo, kako je treba ravnati z orožjem. Njihovo življenje je tudi drugače zelo pestro in zanimivo.

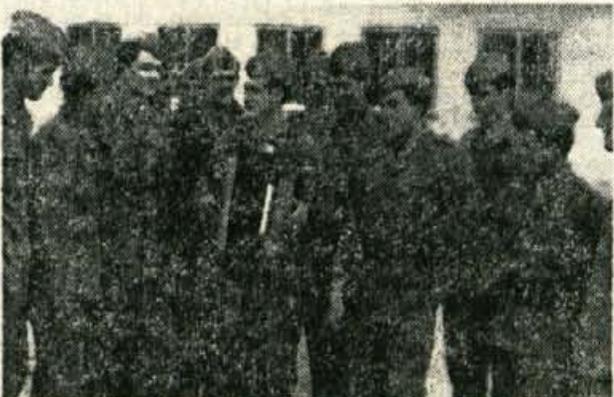

Ce delaš pri takšnem radiotelegrafskem oddajniku in sprejemniku, ti noben kraj na zemlji ni predaleč. V garniziji Stane Zagar imajo tudi radio-amaterski klub. Tu se marsikdo izpopolnjuje v poklicu. Desetar Lazič (na sliki) pa je bil letos prvi na tekmovanju radiotelegrafistov v ljubljanskem vojaem področju

Tekst: A. Zalar
Foto: M. Petrovič

Kiosk. Nič koliko se nas ustavi pri njem, da kupimo časopis, revijo ali kaj drugega. Zadnje čase jih imajo tudi že v nekaterih garnizijah. Časopis, revijo, knjigo, razglednice in še vrsto drugih stvari, kar do pred kratkim niso mogli dobiti v garniziji, sedaj lahko kupijo kar tam

Mladi imajo vedno svoje ideale in ljubljence. In zakaj jih ne bi imeli tudi vojski? Saj so tudi mladi. Nekje je to športnik, drugje pevec; v garniziji Stane Zagar v Kranju pa je to Mile Dinič, harmonikar, solist radia Niš. Praviijo mu kar številka 1 našega garnizona. V prostem času jih v klubu ali pa doma — v garniziji — vedno razvedri

Fantov

Kot rojak z Brnika, star 72 let, napisal nekaj o fantovskih običajih in fantovskih običajih Cerkelj na Gorenjskem pred petdesetimi leti.

Na Zgornjem Krasu, kjer je tradicija prazničenja dan Janeza Krstnika, ki je bil nekdanji škofski patron, v tem prazniku, pa se kurijo kresovi. So kres kurili na hodno od vasi. V lastnik, če je imel gozda, je dal vsaj ro, ki je moral biti dne v mraku že pri ob cesti. Če butar, čenem času ob cesti so jo fantje poskušali, seveda ne dve ali tri ali še kor se je dalo. Na gospodarji tega pri butarah pozno

Del nabranih fantje požgali na še pa so navadno kim, ki niso imeli kupčije so bile vedno dogovorjene. Neki je dogodilo, da

Miha Klinar: Mesta, ceste

II. del

TRI LO DOLGA

Stär se ne zmeni za posmehljivo jasnijo, zakaj niso prišli na napoved

A zakaj naj bi prišli, Federlova berške občine in se zato občina nima

»A zakaj ji potem zamikate pravico Zupan Straussa zapiči pogled v mlado

»Najprej bi rad vedel, s kom ima »S človekom, ki se zavzema za po

»Torej tudi sodrug? Po letih bi sodrug »O tem odločajo drugi, ne vi, gospod

»Potem bi jih bilo dobro opozoriti nimali za vas.«

»Potem jih opozorite!« se časnika invalid, marveč zahteva, da mu Zupan

»Na kakšno vprašanje?«

»Najbrž niste pozabili, da ste rekli naše občine, občina se ne bo ukvarjala

»Da, seveda sem rekel in pri tem »A zakaj ji potem kratiš pravico

»Tega vam nisem dolžan odgovoriti lahko moj sin, ne bom izgubljal besed

odgovarjal.«

»Potem lahko vaše besede sporočijo »Javnosti? Kakšni javnosti, vi, mladi

»Sodrug je časnika našega glasila občinski svetnik in član Jugendrata njegovo vprašanje, ki je naposled tudi

Strauss zbežano preleti z očmi v Stäjev obraz Torej hočejo iz Federlovine zadevo in ga javno oblatiti v ročici

Obiščite

novoletni sejem v Kranju od 17. do 26. decembra

v prostorih Delavskega doma F. Vodopivca ■ Razstava in prodaja stanovanjske opreme

Veletrgovina

Kranj

in kombinat konzervne
industrije »Delamaris« Izola

vas vabita na pokušnjo

ARGO — Kokoške juhe

ARGO — Goveje juhe

ARGO — 65 juhe

z dodatkom začinke in rajke.

Pokušnja bo 22. 12. 1966 v potrošniškem centru »PRI NEBOTIČNIKU« v Kranju

23. 12. 1966 v špicerijski trgovini v Kropl

Ob tej priliki bodo potrošnikom na razpolago proizvodi kombinata »DELAMARIS« po reklamnih cenah.

Vse potrošnike vabimo k pokušnji, da se bodo prepričali o kakovosti omenjenih proizvodov.

modna hiša

L J U B L J A N A - M A R I B O R

Izkoristite ugodne nakupe za novo leto 1967 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani in v poslovalnici

MODNA HIŠA
LJUBLJANA

Avtopromet Gorenjska Kranj

oddelek za turizem

prireja

24. decembra letos in po novem letu vsako soboto

enodnevnne izlete v Trst

Odhod avtobusov vsakokrat ob 6,30 izpred kina Center. — Povratak iz Trsta ob 17,30 — Cena potovanja znaša 35 N-din. — Potnik mora imeti individualni potni list. — Naročila sprejemamo za vsak izlet do vključno petka v navedenih tednih. — Prevoz je z modernimi avtobusi.

Vse informacije dobite pri našem oddelku za turizem tel. 21-081 (avtobusna postaja — II. nadstropje) ter pri Kompas in Generalturista.

DELAVSKA UNIVERZA KRANJ razpisuje vpis v naslednje oddelke za odrasle, tečaje in seminarje:

1. oddelek poklicne šole za gradbeništvo
2. oddelek poklicne šole za gostinsko stroko (po potrebi natak, kuhar)
3. začetni in nadaljevalni stenografski tečaj
4. tečaj za kurjače centralne kurjave (nizkotlačni kotli)
5. začetni in nadaljevalni tečaj tehniškega risanja
6. tečaj za blagajniško poslovanje
7. intenzivne jezikovne tečaje, začetne, nadaljevalne in konverzacijske iz angleščine, nemščine, italijansčine in francoščine
8. začetne in nadaljevalne kuharske in šiviljske tečaje
9. tečaje iz pletenja in kvačkanja

Vsi tečaji, razen pod točko 7, 8 in 9, se bodo pričeli v februarju 1967. Jezikovni tečaji in tečaj za pletilstvo pa v januarju. Vse informacije glede razpisa dobite na Delavski univerzi vsak dan od 7. do 17. ure.

Telefon 210-26 in 212-43

Rok za prijave je 10. januarja 1967

POTROŠNIKI!

Ugoden nakup novoletnih daril vam nudimo v prodajni Delikatesa Kranj, Maistrov trg.

Od 15. do 31. decembra 1966 nudimo gospodarskim organizacijam, ustanovam in ostalim potrošnikom pri nakupu novoletnih daril za vrednost 50,00 ND 5 odst. popusta.

Vsa darila pakiramo po vaši želji in odpremljamo na zahteve naslove.

Pohitite z nakupom novoletnih daril v Delikatesi v Kranju.

Občinsko sodišče in okrajno javno tožilstvo v Kranju

razpisuje

javno dražbo

za rabljeno pisarniško pohištvo.

Dražba bo dne 28. decembra 1966 ob 8. uri za državne organe, delovne ali druge organizacije oziroma društva, ob 11. uri pa za občane ali civilno pravne osebe.

Prodaja bo v prostorih bivšega občinskega sodišča v Kranju, Koroška cesta št. 7 v smislu pravnih pravil bivšega izvršilnega postopnika.

Okrajni javni tožilec
Srečko Skrt
Predsednik sodišča
Damjan Mozetič

EP MARKET

Velika izbira darilnih zavitkov,
aranžiranih košaric, bonbonier,
desertnih pijač in igrač

običaji v okolici Cerkelj

dekle iz mlačevanja ali kakih drugih nagibov (ker ni bila privlačna in zato zapostavljena, prezirana itd.) okoli butare nataknila pekočih kopriv. Eden ali drugi se je pri tem pošteno opekkel, »hudičev« in »primojdušev« pa je bilo seveda ob taki butari na ducate. Tako dekletu je seveda prej ali slej dobilo slamnatega moža na vrhu strehe ali pa vsaj lestev pod oknom in na njej privezanega slamnatega moža; navadno je bilo to kakšno nedeljo zjutraj, da so to videli mimoidoči, ki so šli v cerkev.

Kmetu, ki ni hotel darovati edine butare za kresovanje, se je lahko pripetilo še kaj bolj neprijetnega. Zgodilo se je, da je neke nedelje našel cel voz na vrhu strehe gospodarskega poslopja, to pa je dalo precej dela fantom in potem še gospodarju. Milejša kazen za kmeta je bila — seveda če je bilo to mogoče izvesti — to, da zjutraj ni mogel iz hiše, ker so bila vhodna vrata privezana. Če se je dalo, je

moral ven skozi okno, če pa ne, pa s pomočjo sosed ali tistega, ki je prvi prišel mimo. Zgodilo se je tudi, da so fantje odnesli od hiše stranšče in ga postavili na najbolj vidno mesto v vasi; to je bilo včasih mogoče, ker so bila stranišča navadno samostojni in za silo zgrajeni leseni objekti. Taka dejanja so bila povod jezvit, negodovanju in preprirom med prizadetimi, ostalim pa v zabavo in smeh.

Izkupiček od prodanih butar je prevzel najstarejši fant v vasi, ki je sploh imel glavno besedo pri vsem, kar se je nanašalo na vasovanje; plačeval je zapitek, določal fantovsko pristojnino, kasiiral in določal, kdo od mladih fantov bo sprejet v fantovsko družbo. Če mladenič ni bil izredno razvit, tja do 18. leta sploh ni smel ponoči med fante. Pozneje, za sprejem, je bila določena fantovščina, določena vsota denarja, ki je bila pri enem večerju, pri drugem manjša — pač glede na finančno stanje posameznika.

Nekdaj so bili na Gorenjskem zelo priljubljeni krivci za klobukom; to je bilo perje divjega petelina ruševca. Dokler fant ponoči ni smel na vas, tudi ni smel nositi krivcev na klobuku. Ko pa je bil pri vojaškem naboru potrjen za vojaka (»tauglih«), je smel dati na klobuk dvojne krivce (»doplarje«). Fantje z dvojnimi krivci so bili cenjeni in upoštevani, posebno pri dekletih so imeli velik vpliv. Mladenič pa, ki pri prvem naboru ni bil »tauglih«, je bil zasmehovan, češ saj te še cesar ne mara.

Ko je prišel čas odhoda k vojakom, so fantje dobili od deklet snežno bele naškrobljene ženske predpasnike. Z njimi so nekaj dni hodili okoli prijateljev, sorodnikov in znancev, poslavljali so se, pri tem pa je našla pot v žep tudi kakšna domača klobasa in tudi kakšna krona se je posvetila v roki. Slovo od prijateljev je bilo v gostilni kot je še danes. Naborniki so bili okičeni s cvetjem, okoli klobukov in po prsih

pa s šopki z dolgimi pentljami belo-plavo-rdeče barve.

Ob kurjenju krosa šolska mladina in otroci niso smeli blizu. Ti so imeli pustovanje; na pustni večer so na več krajih zakurili velik ogenj, potrebno slamo, dračje in drugo pa so morali otroci pripraviti sami. Temu so tedaj rekli »Pusta bomo sežgali«.

Pi vseh teh običajih ni manjkalo lepega ubranega fantovskega petja. Kdor ni imel posluha, so mu rekli, naj raje posluša. Po nočnem petju so se fantje razšli, nekateri domov spat, drugi pa pod okno k dekletu; če se je deklet na rahlo trkanje oglasilo, sta malo pokramljala, če pa na trkanje ni bilo odziva, je fant nekajkrat krepko zavriskal, da je zbudil vse domače, potem pa odšel svojo pot.

Nekdaj so gostilne na podeželju prek tedna samevale; ni bilo obiskov kakor dandanes. Le redko je tu in tam sedel kak očanec pri svojem firkečku vina ali frakeljnu

žganja (slivovega ali sadnega); navadno pa so pili špiritovo žganje, imenovano tudi »geruše«. Spomladaj so navadno pili zelenega; to je bilo špiritovo žganje, v katerem so namakali bilko petlina. To je bila za starejše ljudi zelo cenjena in upoštevana pijača.

Tedaj ni bilo v navadi, da bi mladina tja do 18. leta starosti zahajala v gostilne. Sploh pa ni bilo v navadi, da bi v gostilno zahajala dekleta sama ne glede na starost; to je bilo dopustno le v spremstvu očeta ali matere, v izjemnem primeru tudi v družbi kakega starejšega brata. Tudi ni bilo v navadi, da bi mladina ženskega spola na javnem prostoru ali v gostilniškem lokalu kadila cigarete. Na splošno so morala biti dekleta ne glede na starost in ne glede kdaj, v petek ali svetek, v mraku doma, to pa je bilo ob večernem zvonjenju »Ave Marija«. Če se je deklet malo zakasnilo, je bilo doma hudo.

Anton Zorman

razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta,

Bavarska je še vedno črna in bo ostala črna! Toda ce gospod rdeči časnikar hoče vedeti resnico, potem naj jo napiše najprej o tem, kako je njihova sodruginja, za katero se ženejo, vzgajala in maltretirala otroka, da ji je pobegnili, a ko so ga ji pripeljali nazaj, ga je pustila samega in se preselila v Starnberg. Toda sedaj, ko za ubožčka skrbi njena tašča in ko je ubogemu otroku pripravljena tudi penzberska občina zagotoviti šolanje in poskrbeti, da bo iz njega postal vreden človek in ne že pri otroških letih potepuh, kar bi prav gotovo postal, ko bi se zanj in za njegovo vzgojo ne zavzeli tukajšnji dobrotniki, zdaj hoče njihova sodruginja zopet otroka nazaj in celo ožigosati dobrotnike kot ugrabitelje, namesto da bi bila hvaležna, ker so se usmili mulca.

»O razumem vas, gospod časnikar, in vas, gospod Stür, da bi rada videla v nas, v nasprotnikih vaše stranke, razbojnik in neljudi. Toda vprašam vaju, kdo je bolj človek: mati, ki zapusti otroka, ali ljudje, ki se zavzemo zanj, ker so pač krščanski in usmiljeni! Na to mi odgovorita, če moreta!«

»Da, prav lahko,« pravi časnikar Heym.

»Potem odgovorite!«

»Jutri boste lahko brali v našem časniku!«

Strauss ga pogleda z nerazumljivim pogledom. Tudi Stür ga ne razume, toda časnikar samo vpraša, ali je bil gospod Strauss med podpisniki »pogodbe«, ki jo je hotel župnik vsiliti Federlovi, a je ta ni hotela podpisati, marveč je z njo pobegnula iz župnišča.

»Kakšno pogodbo,« župan noče ničesar vedeti o tem, ker misli, da ima tisti papir sodnik dr. Teufelbach in da se bo lahko še pred razpravo »izgubila«, toda časnikar mu pove, da ima to »pogodbo« zdaj uredništvo njihovega lista.

Župan prebledi, a se znajde.

Ce časnikar misli tisti papir, pravi, potem seveda ve. S tistim papirjem so vendar hoteli poskrbeti za otrokovo podporo. Kar objavijo naj jo, saj je prav tisti papir dokaz za dobrodelne namene uglednih penzberških ljudi.

»Sami sebe boste udarili s tem po gobcu.«

»Tako?« se komaj opazno posmečne časnikar in spomni župana, da so ti dobrodelni penzberški ljudje zahtevali od matere, da se odpove sinu.

»To nismo zahtevali mi, marveč sinov oče. On je zahteval, naj se otrok odzame ženi in naj ga vzgaja otrokova stara mati.«

»To zahtevo bi radi videli,« pravi Stür.

»Pojdite k stari Federlovi! Naj vam jo pokaže!«

»Ste jo vi videli?« zanima časnikarja Heyma.

»Videl?« prihaja župan v škripce. Videl je sicer ni, a verjame Federlovi, stari Federlovi, poudari, da bi ne bilo pomote.

»A kako da ste potem izjavili dr. Betgheju, ko je bil še sodnik, da ste zahtevo moža, sedaj pogrešanega vojaka Federla, sami videli.«

»Da sem tako rekel?«

»Videli na lastne oči! Dobesedno tako ste rekli in svojo izjavo lastnoročno podpisali. Tega akta ne boste mogli zanikati, čeprav morebiti računate na naklonjenost sodnika dr. Teufelbacha.«

Župan Strauss molči. Pa ne da bi tale časopisni molj obletal dr. Betgheja in dr. Teufelbacha?

Da, seveda ju je! Kako bi drugače vedel? Pa ne da bi jih zdaj, ko so s Pözlmannovim posredovanjem dosegli upokojitev dr. Betgheja in zagotovili dr. Teufelbachu mesto glavnega sodnika, pustil še Teufelbach na cedilu in jih tudi on jahal, naj mu predložijo pismo otrokovega očeta. Če je tako, bo letel tudi Teufelbach, a ne v pokoj, marveč v vojsko in na fronto.

Take misli spreletavajo župana Straussa. Ko bi bil samo Teufelbach, bi bilo vse v redu. Teufelbach ne bi nikoli razsodil zadeve v šlavinin prid. Toda če bo dr. Betghe ki je zdaj, kakor pravi rdeči časnikar, šlavinin advokat, bo prav gotovo vztrajal, da stara Federlova predloži to izjavo. Toda te izjave ni. In je tudi ne bo, ker o mladem Federlu že zelo dolgo ne vedo ničesar, čeprav je prišel živ v ujetništvo. Tisti dve pismi, ki jih je pisal svoji materi, je videl sam. Toda teh dveh ne morejo predložiti kot dokaz, saj bi postavili sebe na laž in odkrili še marsikaj drugega, kar bi razmere v penzberški občini lahko postavilo v tako luč, ki bi ustrezala samo socialistom in tožnici. V teh dveh pismih vprašuje ujeti Federle samo o svoji ženi in otroku in se pritožuje, zakaj mu žena noče pisati. Toda ona bi prav lahko dokazala, da je pisala, če le hrani odrezke od priporočenih, na mednarodni Rdeči križ v Zenevi naslovljenih pisem. A ta pisma so ostajala tu in Zeneve niso nikoli videla. Ali mu ni tega zaupala stara Federlova sama?

To bi bilo nekaj za socialiste, ko bi odkrili. In odkrili bodo, če se bodo stvari takole zapletale. Tale časnikar je od vraga! In dr. Betghe nič manj, saj ga pekli, ker so ga upokojili. Vztrajal bo in čakal, dokler ne bo videl črno na belem, da je res, kar so v zvezi z zahtevo ujetega Federla trdili vsi: župnik, Hubner in on.

Sicer pa se bo sodnik Teufelbach moral zadovoljiti s pričami, torej z njimi samimi, da so videli tisto izjavo. Toda, ali bo mogel prisiliti tudi dr. Betgheja, da se bo zadovoljil.

Ne, ni mu še treba imeti skrbi, da bodo morali kloniti pred šlavinu. Dr. Betghe se bo moral zadovoljiti ali pa bo preteklo še toliko časa, da se bo naveličal čakati.

»A kaj če te izjave ni. Če si jo je tašča tožnice samo izmislila ali pa da se je je izmislil kdo drug, pametnejši od nje,« vprašuje Stür.

»Kaj pravite? Kdo? Kdo bi si jo izmislil?« zajecja župan. Pa ne da tale njegov dolgoletni strankarski nasprotnik že ve, da si je to zadevo z izjavo ujetega Federla izmislil prav on, ker ga je k temu silila njegova žena in njene prijateljice, ki jih je Federlova osramotila in žalila, ko so pobirale prispevke za vojno posojilo.

72

marveč zahteva po člani Jugendratha.endar izselila iz penzberjati z njeno zadevo. otroka?veka, ki ga ne pozna. govorniki?odruginje Federlove?kako suktnjo, gospod?upani!se malo bolje pozatrkati na prsi, da je pri na vprašanje. Federlova se je izselila iz imimi zadevami.«em.«otroka?človekom, ki bi bil videli ste še, da bi vam ostil.«telin!pod Strauss! Zato kot am, da odgovorite na ga obraza na časnikar-ne napraviti strankino? Samo poizkusijo naj!

Pesnikova učenka

V svojih kramljanjih, ki spremljajo naše korake »po Prešernovih stopinjah«, smo se v teku zadnjih treh let vsaj bežno seznanili že z mnogimi ženami in dekletki, ki so se kakorkoli dotaknile pesnikove življenjske poti, se z njim kdaj srečale ali celo spoprijateljile.

Tako smo spoznali Ano Jalnovo in Nežo Pečarjevo, pa »bohinjsko rožo« z Stare pošte Minco Miklavčičevo in Marijo Tavčarjevo, »Nežico« iz Senoinine novele »Nagelj s pesnikovega groba«, Marijo Vestovo s Sempetra in Josipino Urbančičevo s preddvorskega Turna — vse iz Prešernovih zadnjih let v Kranju.

Od ljubljanskih pesnikov znanck smo pisali o »treh Pemkah«, »speklenski Jerici«, o Dolenčevi Zaliki pa o »glazovnatih princesicah«. Dosti smo tudi povedali o trpki usodi Ane Jelovškove in njene hčerke Ernestine. Tudi na Julijo Primčevico nismo pozabili, govorili smo o njej ob stoletnici njene smrti.

O Luizi, hčerki Prešernovega ljubljanskega šefa dr. Blaža Crobatha, pa še nismo prav nikoli pokramljali. Zato moramo danes ta spregled popraviti. Tem rajše, ker sta bila ji oče in mož Gorenjca; predvsem pa zato, ker je bil pesnik v hiši njenih staršev celih 14 let popolnoma domač. In pa tudi zato, ker je veljala Luiza Crobathova, poročena Pesjakova, v drugi polovici preteklega stoletja za prvo damo slovenske literarne srenje.

BRAT IN MECEN

Leta 1836 je Prešeren izdal »povest v versih Kerst per Savizi«. Enega prvih izvodov je takoj poklonil svojemu šefu, doktorju Blažu Crobathu. Na notranji strani ovitka te drobne knjižice je bilo zapisano avtorjevo posvetilo:

*Mecenu in bratu
dohtarju Hrovatu.*

Vsa sporočila sodobnikov soglašajo, da je bil dr. Blaž Crobath (1799—1848) svojemu odvetniškemu koncipientu uvideven šef, kljub vsem njegovim slabostim zaradi neurejenih življenjskih razmer. Gotovo pa je cenil v Prešernu hkrati poštenega človeka, dobrega jurista in genialnega poeta. Bil je Crobath, po rodu železnikar iz Selške doline in poročen s Poljakinjo iz Lvova, tudi sicer vrl narodnjak in mecen. V njegovi hiši se ni le naš pesnik čutil domačega; tudi poljska izganca Korytko in Horodynški sta našla tu zavetje. V Crobathovem domu je bil dne 29. avgusta 1834 v gosteh češki pesnik Karel Hynek Macha, večkrat tudi Stanko Vraz, ljubljanski veljaki in narodnjaki pa gotovo nešteto. Tako sta bila Čop in Kastelic kar dostikrat dobrodošla obiskovalca Cro-

bathove hiše, njegovega »literarnega salona«.

V posebno zaslugo je treba Crobathu šteti tudi njegovo pomoč Korytku. Jemat ga je s seboj na službene poti v bližnjo in daljno okolico Ljubljane ter potrpežljivo čakal, da je mogel poljski patriot nabrati čimveč narodnega blaga. Iz Korytkove etnografske zbirke je črpal pozneje celo urednik narodne pesmi dr. Karel Strekelj.

Manj pa je znano Prešernovo potovanje v družbi dr. Crobatha in njegove petnajstletne hčerke Marije v koroški Sent Rupert ob Osojskem jezeru. Bilo je to kmalu po smrti pesnikove matere, ki so jo ondi pokopali konec aprila l. 1842.

Takrat sta Francetovi sestri Alenka in Jera, ki sta gosposdinjili bratu Juriju, šentruperskemu župniku, potožili obiskovalcem, kako grdo sta bili odrinjeni od doma: »Mar je to prav, ali naj svoj delež izložiiva?« Brat advokat pa jima je to odločno odsvetoval. »Kar pustita, nikar ne tožita! Ni lepo, če se domači ljudje med seboj tožarijo.«

Ko so sredi poletja 1848 sporočili Prešernu v Kranj žalostno novico, da mu je umrl zadnji njegov ljubljanski prijatelj in pobratim »dohtar Hrovat« — je naš pesnik docela obupal. Tako globoko je zadela nesrečna vest občutljivega Prešerna, da je šel in si poizkusil v gostilni pri Stari pošti vzeti življenje...

LUIZINA MLADOST

Crobathov zakon s Poljakinjo Josipino Brugnakovo je bil kaj plodovit: poleg najstarejše Luize je bilo v družini še četrto otrok, dva sinova in dve hčeri. Luiza je bila živahna, izobražena in lepa. Kakih posebnih mladostnih grenkob ni bila deležna, saj je bila hči bogatih in uglednih staršev.

V svojem lastnem življenjepisu »Iz mojega detinstva« pripoveduje, kako jo je pesnik poučeval v zgodovini, latinščini in angleščini:

»Opoldanski čas je bil odločen pouk. Ure, kadar bi si bil imel odpočiti od truda in dela, posvetil je, plemeniti mož izobraževanju mlade dekletca! In kako goroko, kako resno se je trudil o tem, kar je prostovoljno prevzel! Nikdar se ni ohladil v vnetosti svoji, nikoli ne zamudil ure. Bodisi delavnik ali praznik, bilo mu je vseeno. In proti meni se je nosil s tako odlično nežnostjo, s tako — častljivo bi skoraj rekla — vljudnostjo, da sem se sama pred seboj čutila povzdigovano.«

»Zgodovina je bila najvažnejši predmet pouka. Kakšen razloček med poukom domačim in onim v učilnici! —

Zgodovinski prizori so se mi zdaj stavili pred oči lepše in življe, nego jih popisuje mrtva šolska knjiga. Vtisnilo se mi je zatorej za vselej v dušo, kar mi je bilo zdaj razloženo s tako krotko in uverljivo spretnostjo.«

»...Od dne do dne se mi je večkala ukaželjnost. Ne potrpežljivo sem pričakovala prvega udarca dvanajste ure in brez sapno sem pritekla k Prešernu, kateri me je vsakokrat sprejel z enakim veseljem.«

»...Nepozabna so mi mladostna leta, nepozabljiv mi je mož, kateri, izvolivši me za učenko, mi je hotel blagodušno podeliti vse zaklade izrednega znanja svojega.«

»...Oklepala sem se še bolj njega, ki je bil tako nežno dober, in trudila sem se na vso moč razvedriti mu včasih zelo oblačno čelo. — Mlado dekletce sem nevede že čutila nekakšen ponos, ker se je on, ki je bil tako nenavaden, zanimal zame, in zakaj me zdaj ne bi blažila misel, da je meni bilo dano

Luizinim pesnikovanjem. To smemo sklepati iz nemško pisanega (slovensko prepisnive je oskrbela Lili Novy) soneta, ki ga je Prešeren poklonil hčerki svojega šefa za njen 17. godovni dan.

*Če ogenj v prsih se ne da
krotiti,
ki z njim notranji bog te
k petju žene,
se moraš, ker izbire ni
nobene,
le Sapfinim spremiljavcem
pridužiti.
Na slave pot boš morala
oditi,
čeprav odrečeš se ljubezni
žene,
čeprav ima od sreče
razpršene
med vale smrt še tebe
potegniti.
Če pa ne čutiš sile tega klica,
obrni se k prijaznejši usodi,
dokler ti zrna še so mlada
lica.
Ljubezni pot ti v cvetju bo
povsodi,
tam čaka mirtin venec te,
devica;
ne išči lovorja in srečna
bodil!*

LUIZA PESJAKOVA

razveseljevati vzornega, nesmrtnega moža?»

PESNIKOVO VOŠČILO

Kako galanten kavalir in pozoren gratulant je znal biti Prešeren, priča voščilo komaj 14-letni Luizi. Pesem je bila napisana dne 21. junija 1842, nekaj pred večerom — seveda v nemščini, po tedanjih šegi... Pa si prečitajmo Zupančičevo slovenitev te pesmi:

*Le kratko imá še sonce pot,
in šele zdaj sem zvedel,
da dnés obhajate že god;
tes krivo sem naredil,
da sem prepozno pratko
odprl*

*in popolnoma prezrl,
kdaj svetga Lojza praznujô;
vendar morda glede na to,
da slednji dan ni prav vse
leto*

*sreč želi vam srebo vneto,
ne bom nevljuden kar
spoznan,*

čeprav z vezilom sem kesán.
Pesniških pobud, za čuda, pa Luizi ni dal Prešeren, pač pa nemški njen domači učitelj profesor Peter Petruzzi. Zato bržčas naš pesnik ni mogel biti zadovoljen z

Seveda pa ima tudi ta prigodnica, kot večina Prešernovih, posebno zlahtno vsebino, saj trpko izraža grenkobo in usodnost pesniškega poklica. Mladi pesniki svetuje, naj se preda posvetni sreči, naj se poroči (mirtin venec). In če le more, naj se odpove negotovi pesniški slavi (lovorjev venec).

»GORENJKI SLAVCEK«

Delež Luize Pesjakove v slovenskem slovstvu ni tako majhen, posebno po kvantiteti ne. Tembolj ji gre za njeno marljivo literarno delo vse priznanje zato, ker sprva niti knjižni slovenščini ni bila veščica. Vzgojena v ljubljanski meščanski rodbini, kjer je bil občevalni jezik le nemški in kot tujerodne matere otrok — je znala slovenski pač le toliko, da se je sporazumela s posli.

Sama pravi, da so trije možje vplivali na njeno poznejše slovstveno delovanje: Prešeren, ki jo je izobraževal; Korytko, ki je zanetil v njej žar domofubja in pa Vraz, ki jo je ogrel za pesnikovanje v domačem jeziku.

Da je bila njena volja, obvladati materin jezik svojega očeta, zares iskrena, priča to to, da je vedno imela v hiši učitelja slovenščine. Sprva je bil to Anton Lesar, pozneje pa Fran Levstik. Oba sta učila domačega jezika ne le njo, pač pa tudi vseh njenih petero hčera.

Prvo nemško pesem je Luiza napisala že l. 1843, kot 13-letno dekletce. Priobčena pa je bila njena pesem prvič v »Novicah« l. 1864 pod značilnim naslovom »Prva moja pesem slovenska«. Urednik dr. Bleiweis jo je pozdravil »Dobrodošla pesnica milal! Prosimo še večkrat kaj!«

Se istega leta je izšlo njeno znamenito »Odprto pisemce slovenskim materam«. V njem roti matere, naj uče svoje otroke domačega jezika. Ta njen poziv je bil tembolj učinkovit, ker ga je na svoje rojakinje naslovila tako ugledna in bogata ljubljanska meščanka, ki je še do nedavna sama nemškutarila. Odtlej pa je veljala Luiza Pesjakova vse do svoje smrti za prvo »visoko češčno gospo slovenskega slovstva«.

Njeno plodovito literarno delo ni obstalo le pri pesnikovanju. Dosti je tudi prevajala iz slovenščine in tudi v njo. Saj je obvladala poleg nemščine tudi francoščino in italijanščino, precej dobro pa tudi angleščino.

Pisala je poleg pesmi tudi črtice, novele in romane. Pa tudi na dramatsko področje je posegla. V Bleiweisovi zbirki gledaliških iger so izšli igrokazi in igre »Strup«, »Svitoslav Zajček«, »Zabavljica«, »Na Koprivniku«, »Pokojni moj« in »Ubožec«. — V rokopisu je ostala žal nedokončana petdejanska tragedija »Prešerine«.

Najboljše iz te zvrsti pa je njeno besedilo za prvo slovensko opero »Gorenjski slavček«. Ustvarila je to delo v letu 1870 — a je še danes sveže po svoji zdravi vedrosti in domačnosti šugavosti. (Le zakaj ne zalgra »Gorenjskega slavčka« kaka dramska družina naših Sodob? Pa četudi brez glasbene spremljave, le z moškimi vokalnim sekstetom ali oktetom.)

Sodelovala je Luiza Pesjakova s svojimi pesmimi, črticami in potopisi skoro pri vseh takratnih časopisih, od Novic in Dunajskega Zvona pa do Triglava, Kresa, Vrca in Ljubljanskega Zvona. Nemške svoje prispevke je pošiljala tudi v več avstrijskih in nemških revij.

Poročena je bila Luiza z ljubljanskim trgovcem Simonom Pesjakom, ki je bil po rodu iz gorenjske Kroke. Z njim je imela kar pet otrok, samih hčera!

Vendar se je njen rod, Crobathov kot Pesjakov, danes izgubil med nemštvom. Potomstvo obeh rodbin še živi — toda daleč od slovenske domovine...

Prvenstvo Gorenjske v veleslalomu Soklič in R. Kleindienst

90 tekmovalcev na gorenjskem prvenstvu za člane in članice

ZELENICA, 18. decembra — V organizaciji občinske zveze za telesno kulturo Tržič je bilo v nedeljo tu Gorenjsko prvenstvo za člane in članice v veleslalomu. Na startu se je pojavilo 90 tekmovalcev iz Slovenije in Hrvaške, razen reprezentantov, ki tekmujejo v inozemstvu, vsa jugoslovanska smučarska elita. Pri članih je s skoraj 5-sekundno prednostjo zmagal domačin Andrej Soklič, pri članicah pa Romana Kleindienst z Jesenic.

Slalom na Jezerskem

V počastitev dneva JLA je bilo v nedeljo, 18. decembra pri smučarski koči na Jezerskem tekmovalje v slalomu, ki ga je organiziralo tamkajšnje športno društvo. Nastopilo je 19 tekmovalcev.

Rezultati: mlajši mladinci: I. I. Karničar, 2. M. Tepina; **mlajše mladinke:** R. Dobrun; **starejši pionirji:** J. Dolinšek, I. Parte; **mlajši pionirji:** I. I. Karničar, 2. J. Košir.

Rezultati — člani: 1. Soklič (Tržič) 1:13,9, 2. Jamnik (Triglav) 1:18,4, 3. Laibacher (Tržič) in Pustoslavšek (Mežica) 1:18,7, 5. Gorup (Jes.) 1:19,0; 6.—7. Zmitek in J. Čop (Jes.) 1:19,7;

Članice: 1. R. Kleindienst (Jes.) 1:24,7, 2. Klotutar (A) 1:31,0, 2. Dragan 1:50,2, 3. Vilman (vse Jes.) 1:50,8, 4. M. Tolar (Podnart) 2:05,7 itd.

Po tekmovalju smo zaprosili oba zmagovalca za krajši izjavi.

ROMANA KLEINDIENST: »Proga je bila odlično pripravljena, vremenski pogoji idealni. Škoda, da je bila

proga tako pozno pripravljena in preveč netekoča. To je moj drugi naslov gorenjske prvakinja. Treniram bolj malo, ker imam obveznosti do šole (op.: študira na Višji šoli za medicinske sestre na oddelku za fizioterapijo). V mrtvi sezoni treniram pod Prisanom, na Kredarici in v tečajevnici.

ANDREJ SOKLIČ: »Zame je bila proga odlična. Ker mi je tržiški smučarski klub omogočil trening v Italiji, sem tako že kar dobro pripravljen. Upam, da se bom tudi na drugih tekmovaljih dobro plasiral. Presenetil me je Jamnik z drugim mestom. Dokazal je, da je še vedno stari prekaljeni maček.«
D. Humer

Kandidati za mednarodna tekmovalja v smučarskih skokih so se pomerili v nedeljo na 90-m skakalnici. Z veliko prednostjo je zmagal Peter Eržen, ki je bil brez prave konkurence. Edina resna konkurenca, Pečar in Zajc, sta precej zatajila, tako da je bil Eržen daleč najboljši tako po slogu kot tudi po daljini.

REZULTATI: 1. Eržen (JLA) 225,5 (86, 86), 2. Zajc (Jes) 206,1 (81, 81), 3. Pečar (Jes) 191,4 (76, 77), 4. Oman (T) 185,3 (77, 72), 5. Smolej (Jes) 183,7 (75, 75), 6. Mesec (T) 182,5 (76, 76), 7. Giacemelli (E) 182,0 (76, 75), 8. Stefančič (T) 181,7 (77, 76), 9. Jurman (E) 176,5 (76, 76), 10. Dolžan (Jes) 150,4 (68, 70).

Pred zimskimi nevarnostmi v gorah Lavinski psi - pomoč reševalcem Samo na Jesenicah deluje odsek lavinskih psov

Kljub naglemu razvoju in napredku tehnike in znanosti doslej znanstveni in raziskovalni inštituti še niso našli bolj uspešnega sredstva za iskanje ponesrečencev iz plazov kot so dobro izvežbani lavinski psi.

Sicer skromni in maloštevilni odseki lavinskih psov pri posameznih GRS postajah Slovenije so že ob ustanovitvi opravičili svoj obstoj. Posamezni vodniki lavinskih psov so s svojimi varovanci uspešno sodelovali pri zimskih reševalnih akcijah ob hudih nesrečah v Posočju, na Bjelašnici, Krvavcu, Zelenici in drugod.

Vse doslej pa nam na žalost ni uspelo razširiti in pomnožiti število odsekov lavinskih psov pri postajah GRS. Edini odsek lavinskih psov, ki pri nas že šestnajst let uspešno dela, je pri postaji GRS Jesenice. Vodnik

lavinskega psa mora biti sposoben, požrtvovalen in vztrajen in mora biti pripravljen vsak čas pohiteti v zasnežene gore, kjer se pode snežni viharji, megle in meteži. Vodniki lavinskih psov morajo biti s svojimi varovanci v stalni pripravljenosti. Vendar pa samo en odsek lavinskih psov na Jesenicah in zelo redki posamezni vodniki v Tolminu, Tržiču, Kamniku in Celju, nikakor ne bodo mogli zagotoviti življenjske varnosti številnim smučarjem, turistom in izletnikom.

Število odsekov lavinskih psov se mora torej čimprej pomnožiti, vodnike lavinskih psov in pse same pa je treba oborožiti z maksimalno mero znanja, v vrste vodnikov pa vključiti čimveč sposobnih ljubiteljev lavinskih psov.

U. Zupančič

Po tekmovalju je tehnična komisija za skoke določila skupine, ki nas bodo zastopale na posameznih tekmah v inozemstvu. Kaže, da rezultatov tekem niso preveč upoštevali, saj so skupine v isti sestavi kot smo že poročali v aredo.

Preberite mimogrede

● V zaključnem delu namiznoteniškega prvenstva Slovenije je zmagala Olimpija pred Triglavom, Kranjem, Ljubljano, Ilirijo, Jesenicami, Gojencem in Hrastnikom. Ekipi Triglava je v veliki meri pripomogel k uspehu Janez Teran. V ženski konkurenci je vrstni red naslednji: Olimpija, Jesenice, Ljubljana, Triglav, Fužinar, Hrastnik, Gojencem. Jeseničanki Krajzeljeva in Pavličeva sta bili premagani le po enkrat, Kranjčanka Zerovnikova pa dvakrat.

● Določeni so reprezentanti v kegljanju na ledu, ki nas bodo zastopali na evropskem prvenstvu v Avstriji. Naše barve bodo branile štiri ekipe in sicer: I. ekipa: Sodja, Koblar, Klinar, Božič; II. ekipa — Markelj, Robič, Smolej, Mandot; III. ekipa — Likovič, Koprivc, Klement, Zbontar, Polc; IV. ekipa — Rozman, Pulc, Drobnek, Lidmajer in Kapus.

● Na pregledni mladinski tekmi v veleslalomu na Pohorju so počele gorenjske predstavnice velike uspehe. Pri st. mladinkah je zmagala Kurnikova (Tržič), tretja je bila Bemova (Rad.). Pri ml. mladinkah je bila prva Gazvodova (Jes.) pred Brezarjevo (Tržič).

● Na pregledni tekmi v smučarskih skokih v Podkorenju je pri pionirjih zmagal Cuznar (Jes.), pri ml. mladincih F. Mesec (Triglav), pri st. mladincih pa Krznarič.

Dve leti strogega zapora

Kot blagajnik hišnega sveta poneveril 2 milijona starih dinarjev

Pred kratkim je Okrožno sodišče v Kranju izreklo sodbo Alojzu Smidu iz Kranja, Kebetova 20, blagajniku hišnega sveta stanovanjskih blokov št. 16 in 20 v Kebetova ulici.

Smid je bil zaposlen kot tehnolog v Iskri, jeseni leta

1964 pa je bil izvoljen še za blagajnika hišnega sveta stanovanjskih blokov 16 in 20 v Kebetovi ulici. Kot blagajnik je bil pooblaščen, da pri stanovalcih pobira mesečno najemnino, katero bi moral odvajati na ustrezen žiro račun pri SDK v Kranju. Ker pa hišni svet ni imel odprtega žiro računa, je Smid to izrabil in denar, ki ga je kasiral, hranil pri sebi ter si ga postopoma prisvajal, čeprav je bil sam zadolžen, da odpre žiro račun. Ker njegovoga poslovanja ni nihče nadziral, je v nekaj več kot dveh letih poneveril 2.145.641 starih dinarjev.

Sodišče je prišlo do zaključka, da se je Smid v celoti zavedal svojega dejanja in ga je storil namenoma. Zato ga je obsodilo na dve leti strogega zapora, dolžan pa je tudi plačati oškodovancu, Podjetju za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo v Kranju, poneverjeni znesek.

S. S.

S ceste v jarek

V nedeljo zvečer se je na cesti I. reda v Dovjem pripetila lažja prometna nesreča vozniku osebnega avtomobila LJ 391-03 Janežu Dijaku iz Koroške Bele 48. Ko je vozil z Jesenic proti Dovjem, ga je v levem ovinku zaradi neprimerne hitrosti in vinjenosti zaneslo s ceste v jarek. Avtomobilist ni bil ranjen, na vozilu pa je škoda za 800 novih dinarjev.

Do skladišča KZ »Jelovica« v Podnartu se lahko pride le v škornjih. Čeprav imajo prevozno sredstvo — traktor, najbrž ne najdejo toliko časa, da bi navozili nekaj gramoza in zasuli velike jame na svojem dvorišču ter tako popravili tudi izgled kraja. — Foto: F. Perdan

Kradli so betonsko železo

Obšipsko javno tožilstvo v Kranju je pred kratkim sprožilo postopek proti skupini delavcev, ki so bili zaposleni na delovišču avtomobilske toste v Ljubnem. Ker so jim bile razmere dobro poznane in ker bi radi na lahek način pridli do denarja, so se v začetku aprila letos dogovorili, da bodo vzeli nekaj betonskega železa SGP Gradis, ki je bilo vaktadiščeno v bližini mostu Lešnica pri Ljubnem.

Zaradi kraje nekaj več kot 1000 kg betonskega železa, ki so ga potem preprodali naprej, se bodo morali te dni zagovarjati pred sodiščem.

S. S.

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SREDA - 21. decembra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Lepe melodije — 9.45 Glasbena pravljica — 10.15 Majhen recital pianista Freda Boška — 10.45 Človek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 10.15 »Pozimi pa rožice ne cveto« — 12.10 Igra zabavni orkester bošarskega radia — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Glumači — zaključni prizor opere — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Saint-Saenove skladbe — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica — Ljubljana — 12.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Pesmi raznih narodov — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.45 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Skupni program JRT —

ročajo vam — 14.05 Saint-Saenove skladbe — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica — Ljubljana — 12.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Pesmi raznih narodov — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.45 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Skupni program JRT —

Ljubljana — 22.10 Za ljubitelje jazza — 22.50 Literarni nokturmo — 23.05 Zaplešimo z orkestrom Aime Barelli

CETRTEK - 22. decembra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Partizanske pesmi jugoslovanskih narodov — 9.40 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Slovenski pevci v operah Puccinija — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Sprehod z orkestri — 12.10 Veseli planšarji in trio Franca Dalčnjaka — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Starejše slovenske skladbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Popoldanski koncert v orkestralnem studiu — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Melodije za klavir in godala — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Turistična oddaja — 18.00 Aktualno-

sti doma in po svetu — 18.15 Pravljicne osebnosti v operi — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.10 Francoska solistična glasba — 23.05 Skladbe slovenskih avtorjev igra Plesni orkester RTV Ljubljana

PETEK - 23. decembra

8.05 Operna matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Četrte ure z ansambлом Jožeta Privška — 9.40 Pojo mladinski zbori — 10.15 Pri skladatelju Samu Vremsaku — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Krajjevi glasbeniki — 12.10 Jugoslovanski pevci zabavnih melodij — 12.30

SREDA - 21. decembra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
10.40 Angleščina
RTV Beograd
11.00 Osnove splošne izobrazbe
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
15.50 Angleščina
RTV Beograd
16.10 Osnove splošne izobrazbe
16.55 Glasbeni pouk
RTV Ljubljana
17.35 Poročila
17.40 Obuti maček — lutke
18.25 TV obzornik
RTV Zagreb
18.45 Pred spomenikom — reportaža
19.05 Zabavno glasbena oddaja
RTV Ljubljana
19.10 Festival amaterskega filma
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Cik-cak
RTV Ljubljana
20.35 Mrtvi ne plačujejo davkov — drama
21.45 Jazz festival na Bledu
22.15 Zadnja poročila

Drugi program

RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
18.45 Spored JRT
RTV Beograd
19.30 TV pošta
RTV Skopje
19.54 Lahko noč, otroci
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
21.00 Spored italijanske TV

Ostale oddaje

RTV Zagreb
20.30 Propagandna oddaja
20.35 Celovečerni film
22.15 Portreti in srečanja
22.30 Informativna oddaja

CETRTEK - 22. decembra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
11.00 Angleščina
RTV Beograd

11.30 Glasbeni pouk
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
RTV Ljubljana
16.10 TV v šoli
RTV Beograd
17.25 Poročila
17.30 Vojak — film
17.40 Združenje radovednežev
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Človek, znanost in proizvodnja
RTV Beograd
19.10 Uvertura za diskoteko
RTV Zagreb
19.40 TV prospekt
RTV Ljubljana
19.54 Medigra
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.30 Aktualni pogovori
RTV Zagreb
21.15 Ekran na ekranu
RTV Beograd
22.15 TV dnevnik

Drugi program

RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
RTV Beograd
18.45 Spored JRT
19.10 Uvertura za diskoteko
RTV Zagreb
19.40 TV prospekt
RTV Skopje
19.54 Lahko noč, otroci
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
21.00 Spored italijanske TV

Ostale oddaje

RTV Zagreb
22.15 Včeraj, danes, jutri

PETEK - 23. decembra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
10.25 Angleščina
RTV Beograd
11.00 Osnove splošne izobrazbe

TELEVIZIJA

RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
15.40 Angleščina

RTV Beograd
16.10 Osnove splošne izobrazbe

RTV Zagreb
17.55 25 minut z...

RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Kaj menijo mladi o preteklem letu 1966
19.30 Iz slovenske poezije

RTV Beograd
20.0 TV dnevnik

RTV Ljubljana
20.30 Cik-cak
20.35 Vojni zločinci — film
22.0 Zadnja poročila

Drugi program

RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
RTV Beograd
19.45 Filmski omnibus
RTV Skopje
19.54 Lahko noč, otroci
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
21.00 Spored italijanske TV

**Veletrgovsko podjetje
»Kokra« Kranj**

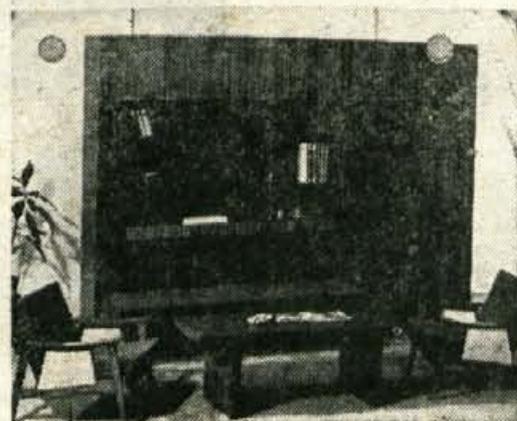
**prodajalna
»Dekor«**

KOROSKA C. 35

5 % popust

pohštvo, preproge, zavese in drugo dekorativno blago.

Brezplačna dostava na dom do 31. 12. 1966

Ostale oddaje

RTV Zagreb
20.30 Propagandna oddaja
RTV Beograd
20.35 Celovečerni film
RTV Zagreb
22.00 Informativna oddaja

Prešernovo gledališče v Kranju

SREDA - 21. decembra
ob 16. uri Delft: HURA SONCU IN DEZJU za učence šole Voklo in Trboje
CETRTEK - 22. decembra
ob 15. uri Delft: HURA SONCU IN DEZJU za učence šol Olševak, Visoko in Posebno šolo Kranj, ob 17. uri pa za učence šole Koroska Bela

PETEK - 23. decembra

ob 15. uri Delft: HURA SONCU IN DEZJU za učence šole Preddvor in ob 17. uri za otroke kolektiva PLANIKA, Kranj

Amatersko gledališče »Tone Čufar« na Jesenicah

CETRTEK - 22. decembra
ob 19.30 Držič-Rupel: BÖTER ANDRAZ — komedija za abonma CETRTEK in IZVEN

Vesele praznike in srečno novo leto 1967. vam želi in se zahvaljuje za obisk v preteklem letu, ter se priporoča

Restavracija — Športno kegljišče Mlečnik

Kirschentheuer —
Koroška

Vam nudi za novoletne praznike od 24. decembra do 31. decembra 1966 v vseh svojih prodajalnah različno blago po izredno znižanih cenah:

Špecerija Bled

- Namizno špansko vino PESCADUR
- Namizno špansko vino CADRILLO
- Cherry vino, Maraska
- Peneče vino BISER SLOVIN
- Rozine, grške
- Poamranče — Maroko

1 lit. à 3,30 N-din
1 lit. à 3,30 N-din
1 lit. à 8,90 N-din
0,80 à 8,20 N-din
kg à 8,28 N-din
kg à 3,70 N-din

Velika izbira novoletnih darilnih paketov, okraskov za novoletno jelko in ostalega blaga po ugodnih cenah. — Želimo Vam prijetne novoletne praznike

Prodajam

Prodajam oves, slamo in korenje. Sp. Brnik 54, Cerklje 5780

Štedilnik »Tobi«, odlično ohranjen, prodajam, Šturm, Podgora 35, Gorenja vas nad Šk. Loko 5781

Prodajam pralni stroj »Grip« v dobrem stanju za 60 turov SD. Naslov v oglasnem oddelku 5782

Prodajam gradbeni les in lesne za ostrešje. Naslov v oglasnem oddelku 5783

Prodajam korenje. Kranj, Jetrnaka c. 103 5784

Prodajam kobilo, lepo, mlado, srednjetežko, čistokrvno »Haflinger«, Smlednik 63 5785

Levi vzdoljni štedilnik, dobro ohranjen in betonsko ležalo prof. 8 prodajam. Naklo 4 5786

Prodajam brejo kravo, Strahinj 79, Naklo 5787

Ugodno prodajam kuhinjsko pohištvo, divan in peč na olje »Preporod« Potočnik Stane, Ljubljanska c. 1/a, Kranj pri Jeleni 5788

Prodajam suhe mesecne plohe. Naslov v oglasnem oddelku 5789

Prodajam 8 mesecev brejo kravo. Zg. Besnica 21 5790

Prodajam prašiča, 150 kg težkega, Dorfarje 31, Zabnica 5791

Prodajam, kravo, ki bo konec meseca teletila in prašiča, 70 kg težkega. Podbrezje 103, Duplje 5792

Prodajam prašiča za zakol in jesenova suha drva. Tenešič 13, Golnik 5793

Prodajam motorno žago »Stil kontra«, 500 kg betonskega železa 6mm in magnetofon Philips. Pangeršica 6, Golnik 5794

Prodajam dva prašiča po izbiri od 160 — 220 kg. Sp. Bitnje 21, Zabnica 5795

Prodajam nov štedilnik »Gorenje« z podstavkom in kotličem ter nov pralni stroj znamke »Zanker«. Naslov v oglasnem oddelku 5796

Prodajam dva prašiča za zakol. Sp. Besnica 35 5797

Prodajam peč na olje »Faargas« (6000 kalorij) in zlato za zobe. Naslov v oglasnem oddelku 5798

Prodajam prašiča za zakol. Češnjek 5, Cerklje 5799

Prodajam 4 prašiče, težke 120 kg. Teran, Bistrica 1, Duplje 5800

Ugodno prodajam dobro ohranjen televizijski sprejemnik »Čajevac« Jagodič, Kranj, Krožna ul. 8 5801

Polavtomatični pralni stroj »Sloboda« Čačak skoraj nov, z garancijo ugodno prodajam. Naslov v oglasnem oddelku 5802

Osební avto »Wilys Jeep« prodajam. Jože Langerholc, Pevno 7, Šk. Loka 5803

Prodajam večjo količino bukovoga oglja. Kejžar, Davča 71, Sorica 5767

Ostalo

FIAT 615 2 toni furgon namenjam za tovornega. Jelenc Janez, Zelezniki št. 171 5804

Preključujem avtobusno vozovnico št. 7531 na ime Kalan Janez, Suha — Kranj

Lepo opremljeno sobo od-

dam moškemu. Naslov v oglasnem oddelku 5806

Na Rupi sta se izgubila dva pava. Kdor kaj ve, naj javi Rupa 33, Kranj 5807

Izgubila sem torbico od Poljan do Gorenje vasi. Prosim oddajte Naglič Mariji, Gorenja vas 115 5808

Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka,

komisija za sprejem na delo

razpisuje delovno mesto

sekača
za prodajalno
mesa

v Radovljici

Pogoji za sprejem:

KV mesar, sposobnost za delo z živili in stanovanje v kraju ali v okolici.

Poseben pogoj je poizkusno delo.

Nastop dela po dogovoru. Ponudbe sprejemamo do 29. 12. 1966.

Preključujem nabavnico št. M 110, izdano 12. 11. 1966 od Kranjske opekarne na ime Mezek Filip, Zg. Bitnje 188 5809

10% popust od 15 — 30. decembra 1966 na vse artikle za dedka Mraza Vam nudim in se priporočam »MIRA« Kranj,

Titov trg 24 5536

Kavarna išče pridno pomočnico z znanjem nemščine za kuhinjo in pospravljanje tujskih sob. Hrana in stanovanje v hiši. Plača dobra. Ponudbe poslati s sliko pod »Koroška — Avstrija« 5739

Zahvala

Ob izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

Janeza Pintarja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, mu poklonili cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Topla zahvala vsem, ki ste ga v času bolezni obiskali in nam v dneh žalosti kakorkoli pomagali. Iskrena hvala dr. Crnetu za vso zdravniško pomoč in č. g. župniku za spremstvo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Spanovi in Tomaževčevi družini za vso skrb in pomoč v času bolezni in smrti.

Zalujoči: žena Frančiška, sinovi Ferdo, Janez, Tine, hčerke: Francka, Angela z družino, Marica z Mojco

Dotrpela je
naša ljuba sestra, teta in svakinja

Josipina Vrtačnik
roj. Korenčan

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, dne 22. decembra, ob 15. uri z njenega doma v Naklem.

Zalujoči: sestra Alojzija Pogacnik in ostalo sorodstvo

Naklo, Sr. Dobrava, Podnart, Celje

Zahvala

Ob bridki izgubi naše dobre sestre in tete

Marije Kern

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ji darovali cvetje in jo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sosedom za pomoč, pevcem in g. župniku Pavlinu. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Zalujoči: sestra Ivana, Helena, bratje: Anton in Matevž z družinami

Besnica, Tacen, Ljubljana, Cleveland

Po dolgem trpeljenju nas je za vedno zapustila žena, mama, stara mama, sestra in tašča

Marija Logonder
roj. SEDEJ

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 22. decembra 1966 ob 15.30 uri izpred hiše žalosti na Mestnem trgu št. 9 na pokopališče v Škofji Loki.

Zalujoči: mož Ciril, sin Ciril z družino, hčerki Marica in Anica in ostali sorodniki.

GLAS

IN URADNI VESTNIK
GORENJSKE

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 4 — Tekoči račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, maolooglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnina: letna 20.—, polletna 10.— in mesečna 1,70 novih dinarjev. Cena posameznih števil 0,40 novih dinarjev. — Mali oglasi: za naročnike 0,40 in nenaročnike 0,50 novih dinarjev beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

**Gorenjska
kreditna
banka**

zbira:

prosta denarna sredstva — hranilne vloge — depozite na vpogled in z rokom

organizira:

namensko varčevanje in oročanje sredstev za stanovanjsko gradnjo

daje:

kredite za osnovna in obratna sredstva — stanovanjske, potrošniške in druge kredite — bančne garancije

opravlja:

plačilni promet v državi — devizno valutne posle — komisijske in druge bančne posle

Vse gospodarske organizacije obveščamo, da bomo s 1. januarjem 1967 razširili svoje poslovanje kot

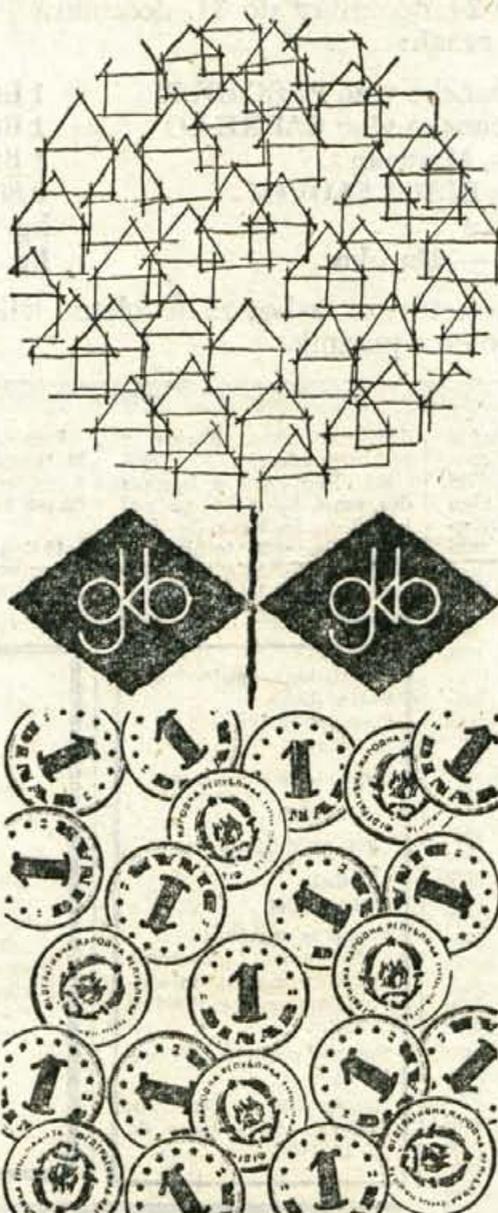
pooblaščenca banka za opravljanje devizno valutnih poslov

V tem smislu smo že dobili skladno s predpisi pooblastilo od Narodne banke Jugoslavije.

Po obvestilu službe družbenega knjigovodstva se morajo vse delovne organizacije najpozneje do 25. decembra letos odločiti, pri kateri poslovni banki bodo odprle svoj devizni račun. Če do tega roka ne bodo sprejele ustrezne odločitve, bo po naročilu Narodne banke področna služba družbenega knjigovodstva prenesla njihov devizni račun na republiško centralo Narodne banke v Ljubljano.

Po 1. januarju 1967 bodo gospodarske delovne organizacije devizno poslovale le prek tiste poslovne banke, s katero bodo v roku zaključile sporazum o vodenju depozita.

**GORENJSKA KREDITNA BANKA
POZIVA ZATO VSE DELOVNE
ORGANIZACIJE, KOMITENTE
IN USTANOVITELJE BANKE,
NAJ ODPRO PRI NJEJ SVOJE DE-
VIZNE RAČUNE.**

Da bi v čimvečji meri zadovoljila potrebe svojih komitentov glede opravljanja dinarskih in deviznih poslov v državi in izven nje ter zagotovila gospodarstvu čim bolj uspešno bančno poslovanje je

Gorenjska kreditna banka sklenila dogovor o poslovnem sodelovanju

- s Splošno gospodarsko banko v Ljubljani,
- s Kreditno banko v Celju,
- s Kreditno banko v Kopru
- s Kreditno banko v Mariboru
- z Dolenjsko banko in hranilnico v Novem mestu,
- s Pomursko kreditno banko v Murski Soboti,
- s Kreditno banko in hranilnico v Novi Gorici in
- s Kreditno banko v Ptuj.

Vse navedene banke sporazumno soglašajo, da bodo sodelovale pri opravljanju bančnih poslov za račun svojih komitentov in da bodo vzdrževale v ta namen tesne medsebojne poslovne odnose.

Tako sodelovanje nudi gospodarstvu najširša zagotovila za uspešno poslovanje, Gorenjski kreditni banki pa najširše dane možnosti, da bo tako poslovanje svojim komitentom tudi zagotovila.

S svojo poslovno politiko deluje banka v korist skupnosti in za napredek svojih komitentov.

Vabimo vse delovne organizacije k sodelovanju. Samo s skupnimi močmi bomo uspeli zagotoviti močno bančno organizacijo, ki bo sposobna opravljati posle, ki jih gospodarstvo in naš družbeni razvoj od nje pričakujeta in zahtevata.

**DELOVNE ORGANIZACIJE! VLA-
GAJTE SVOJ DENAR V GORENJSKO
KREDITNO BANKO, KER S
TEM POVEČUJETE KREDITNE
ZMOŽNOSTI BANKE IN POMA-
GATE TUDI SAMI SEBI!**

Gorenjska kreditna banka vam lahko pomaga tudi, da boste prej rešili stanovanjske probleme svojih delavcev. Vključite se v namensko oročanje denarja za stanovanjsko gradnjo.

OBCANI!

Tudi vi lahko pridete do novega stanovanja, če namensko varčujete zanj! Vaše hranilne vloge pa so pri Gorenjski kreditni banki varno naložene. Banka vam razen tega nudi:

- ugodne obresti
- nezgodno zavarovanje
- in lepe nagrade, če se vključite v nagradno žrebanje in vežete vsaj 2000 novih dinarjev na leto dni.

